

အင်္ဂလိပ်စာ
တတ်လို့သော်နှင့်
စာအုပ်စင်ကျေးဇူး

ဦးခင်မောင်လတ် (M.A)
ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်

အင်္ဂလိပ်စာ တတ်လိုသော်နှင့် စာအုပ်စင် ကျေးဇူး

အင်္ဂလိပ်စာ ရေးသားတတ်ချင်သော လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကြီးစားရမည့် အနေအထား၊ ဖြည့်ဆည်းရမည့် နှစ်ပရိစ္ဆာဒနှင့် စိုက်ထုတ်ရမည့် လုံ့လဝီရိယတို့ကို သိရှိထားရန်နှင့် ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား သင်ကြားမှု အတွေ့အကြုံ ကြွယ်ဝသော ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးတို့က ၎င်းတို့ လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ပုံများကို နမူနာပြု၍ ဖော်ပြထားသည်။

အင်္ဂလိပ်စာတတ်လိုသော် ဆောင်းပါးတွင် အမျိုးသားပညာရေး ကောင်စီ၏ လက်အောက်ခံအမျိုးသားကျောင်းများတွင် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ယူခဲ့ရပုံကို ယနေ့ခေတ် ပညာလိုလားသော အမျိုးသား အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာလက်ဆောင်ပါးထားသည်။ စာအုပ်စင်ကျေးဇူးမှာ အင်္ဂလိပ်စာကို သာမက ဘာသာစာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည်တို့ကိုပါ လေ့လာလိုက်စား ပျော်မွေ့လိုသူ တို့အတွက် စာအုပ်စင်များသည် အားကိုးရာဖြစ်သည်။ ပညာလိုလားသော အမျိုးကောင်း သားသမီးများအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သောအရာဖြစ်သည်ဟု ကွန်ချက်ပြထားသည်။

ဦးခင်မောင်လတ် M.A (၁၉၁၅-၉၆)နှင့် ဒေါ်ခင်မျိုးချစ် (၁၉၁၅-၉၉) တို့သည် နိုင်ငံတကာသိ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။

မ ဝ တိ က ဝ

အင်္ဂလိပ်စာတတ်လိုသော် (ဦးခင်မောင်လတ်)	၇
အိမ်ရှိစာအုပ်စင်	၅၃
စာအုပ်စင်ကျေးဇူး (ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်)	၅၄

ဆရာတပည့်သံသရာ

ဆရာတပည့်သံသရာဆိုရာ၌ တပည့်ဆိုသည်မှာ ဤစာရေးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်၏ ကျောင်းနေသက် တစ်လျှောက်လုံးတွင် သူငယ်တန်းမှစ၍ ဆယ်တန်းအောင်သည်အထိ သင်ကြားပြသခဲ့ကြသော ကျွန်တော်၏ ဆရာအဆက်ဆက်ကို ဆိုလိုပါ သည်။ ထိုဆရာအဆက်ဆက်၏ ကျေးဇူးဖြင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်စာ သင်အံ့ လေ့လာကျက်ခဲ့ရုံပဲ အလုံးစုံကို ယနေ့ခေတ် ပညာလိုလား အမျိုးသား အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာလက်ဆောင် ပါးလိုပါသည်။

အခြားဘာသာများမပါဘဲ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ တစ်ခုတည်းကို ရေးသား ဖော်ပြရသည်မှာ ကျွန်တော်သဖွ် ဤအကြောင်းအရာများကို အမှတ်မီဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ယနေ့ထက်တိုင် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားနေသူ တပည့်များနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံနေရသည် ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံမှ သူတို့အဖို့ အတုယူဖွယ်၊ အကျိုးရှိဖွယ်၊ သင်ခန်းစာရဖွယ်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်ဟု သောက်ပေမီ သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဆယ်တန်းအောင်သည်အထိသာ ကာလပိုင်းခြား၍ တက္ကသိုလ် စာသင်သက် စွန့်ခွဲပိုင်းတွင် သင်ယူခဲ့ရသော စာများ ဆရာများ အကြောင်းကို ချန်လှပ်ခဲ့ရသည်မှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြား ရေး၍ အခြေခံ အုတ်မြစ်များသည်အပိုင်းကို အဓိကထားလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ခြောက်နှစ်သင်အင်္ဂလိပ်စာ

တက္ကသိုလ်၌ ကိစ္စအထူးထိ ရေးနှစ်၊ အပ်အေဟန်းတွင် ပြဋ္ဌာန်း
 သော ရေးနှစ် ပေါင်း ရှစ်နှစ်သင်ရသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်ကာ
 ကျွန်တော် နေခဲ့သော နေ့ရှင်နယ်ကျောင်း၏ အမျိုးသားကျောင်းတွင်
 ဆယ်တန်းအောင်အထိ သင်ကြားရသော ကျောင်းနေသင်္ဂဟ (၁၀)
 နှစ် မဟုတ်ပါ။ (၆) နှစ်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်က အမျိုးသားကျောင်းများတွင် တစ်နှစ်တစ်တန်းစနစ်
 မဟုတ်မီ၍ (၆) လတစ်ကြိမ် စာပေးပွဲစစ်၍ အတန်းတင်လေးသောစနစ်
 ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် တစ်နှစ် (၂) တန်းတက်၍ (၁၀) တန်းကို
 (၅) နှစ်မဟုတ်ဘဲ အဘယ်ကြောင့် (၆) နှစ် ဖြစ်ရသနည်း မိုလျှင်
 အမျိုးသားကျောင်းများတွင် သူငယ်တန်းအဝင် အောက်ဆုံးအဆင့်မှ
 အထက်ဆုံးအဆင့်အထိ (၁၂) တန်း ထားရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
 အင်္ဂလိပ်စာကိုမှ သူငယ်တန်းမှစ၍ သင်ကြား၍ ဆယ်တန်းအောင်
 အထိ အားလုံး (၆) နှစ် သင်ကြားရပါသည်။ ဤအချက်ကို
 ထောက်စွဲလျက် ယနေ့ (၅) တန်းမှစ၍ (၁၀) တန်းအထိ အင်္ဂလိပ်
 စာ (၆) နှစ် သင်ကြားကြရသော ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအဖို့
 သင်ကြားရသည့် အချိန်ကာလမှာ နည်းသည်ဟု မဆိုသာပေ။

အမျိုးသားကျောင်းများ၏ အစ

အမျိုးသားကျောင်းဆိုသည်မှာ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇြိတ်သွှအစိုးရ
 တို့၏ ယူနီတစီတီ အက်ဥပဒေကို ကန့်ကွက် တိုက်ဖျက်သော
 တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများနှင့် ပြည့်လုံးကျွတ် ကျောင်းသူကျောင်း

သားများ၏ (ထိုအခါကအခေါ်) တိုင်းကောက်သပိတ်ကြီးက မွေးဖွား၊
လိုက်သော ကျောင်းများဖြစ်ပါသည်။ “ကျွန်ုပ်ညာအလိုမရှိ” ဟူသော
ကြွေးမြကြွေးသံဖြင့် C.N.E.ခေါ် Council of National Education
ကောင်စီအဖွဲ့ချုပ်နှင့်နယ် အက်ကျူဇင်းရှင်းက အမျိုးသား ပညာရေး
စနစ်သစ်ဖန်တီးကာ ကိုယ်သင်ရိုး၊ ကိုယ့်စာအုပ် ကိုယ်ပြောရုံး၍
ကိုယ်စာမေးပွဲနှင့်ကိုယ် စီမံကွပ်ကဲသော ကျောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

တိုအခါ ဂိုဏ်းကျောင်းများမှာ ဂါးဘားမဂ်ဟိုက်စကူး Government High School ခေါ်
အစိုးရကျောင်းများ၊ အေဘီအမ်ခေါ်
အမေရိကန်ဘက်တစ်စစ်စစ်ရှင် American Baptist Mission ခေါ်
အမေရိကန် သာသနာပြုကျောင်းများ၊ ဝက်စလီယန် မယ်သော့စစ်စစ်ရှင်
Wesleyan Methodist Mission ခေါ် ဝက်စလီ သာသနာပြုကျောင်း
များ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နေသော မုံရွာ (နေရှင်နယ်) အမျိုးသား
ကျောင်းမှဆရာများမှာ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားသောင်းများဖြစ်၍
သပိတ်ကိစ္စပြီးသောအခါတွင်လည်း မိမိ၏ပညာရေးကို ဆက်လက်
မရှာဖွေနိုင်ကြဘဲ အမျိုးသားကျောင်းများ ဖြစ်ပြောင်းရေး အတွက်
ကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက် ကူညီ လုပ်အားပေးနေသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။
အများပြည်သူတို့၏ အလှူငွေဖြင့် ရုပ်တည်လွှတ် မုံရွာမြို့၊ ဆုမတောင်း
ပြည့် ဘုရားကြီး၊ ပရိဝုဇ်တန်ဆောင်၊ ပြသော်များတွင် ဖြစ်သလို
စာသင်ကြရသော ကျောင်းဆရာများ၏ ခွဲသတ္တိမှာ ရှေးစေ့ တွေးလေ
ချီးမွမ်းအံ့ဩစရာကောင်းလေ ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့၏ မျိုးချစ်စိတ်၊ အနစ်နာခံစိတ်တို့ကြောင့် ကြိုးပမ်းသော
အခက်အခဲတွေကြားမှ အမျိုးသားကျောင်းများ တည်တံ့အောင်မြင်
မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ ဦးဘသောင်း

ပညာသင်ရင်းတန်းလန်း ကျောင်းဆရာ ဖြစ်ကြရသောကြောင့် မည်သည့်ဆရာမှ ဆရာဖြစ်လက်မှတ်ရ မဟုတ်ပါ။ ပထမဆင့်ခေါ် ပထမတန်းတွင် သင်ပြသော ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာ ဦးဘသောင်းဆိုလျှင် (၁၀) တန်းထိ ပညာမသင်ခဲ့ရပါ။ သို့ရာတွင် အသင်အပြု အလွန်ကောင်း၍ တစ်ကျောင်းလုံးတွင် သဘောအကောင်းဆုံး ဆရာဟန်ယောက်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ ဤဣသဘောကောင်းသော ဆရာကို ကြိုမိသုံးစတင် ဆုံးစိင်သူမှာ ကျွန်တော်၏ ညီတော်မောင် ခင်မောင်လေးဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်ကျောင်းသားကိုမျှ မလိုက်ပူးသော ဆရာသောင်းသည် မိဘက အလိုလိုက်ချင်တိုင်း လိုက်ထားသော ငမိုက်သားက ခိုင်းရိုင်းပျူပျူ နှင်ပဲခေ ဆဲရေးတိုင်းတွာသောအခါ ကြိုမိတ်ပြာသုံး၍ ဆိုဆုံးမလိုက်ပါသည်။

ထိုနေ့မှစ၍ ကျွန်တော်တို့၏ မိဘများအပြင်တွင် ဆရာသောင်း ကဲ့သို့ ဆိုးဝါးရက်စက်သောဆရာ ကမ္ဘာတွင် မရှိသလောက် ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားမိဘကို အနူးအညွတ် တောင်းပန်ရသည်အထိ ပြုသမျှ တက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့ မိသားစုအပေါ်တွင် အခင်အမင် မပျက်၊ ယနေ့ထက်တိုင်ပင် ဆက်ဆံလျက် ရှိပါသည်။

မကြာမီက မုံရွာမြို့သို့ ရောက်ရှိ၍ အသက် (၇၀) ကျော်ပြီဖြစ်သော ဆရာကြီး ဦးဘသောင်းကို ကွန်းမာချမ်းသာရွာ ပြန်လည်တွေ့ရှိရာတွင် အသက် (၆၀) ကျော်နေပြီဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်က လက်စုံမိုး၍ ရှိမှီးကန်တော့ခဲ့ရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့

ရင်ထဲတွင် ဂွမ်းဆီထိသကဲ့သို့ ပီတိဖြာရသည်နှင့်အမျှ ဆရာကြီးစေတနာ
မျက်ရည်မြိုင်မြိုင် ကျလေရာသည်။

ဆရာ ဦးမောင်မောင်

ဆိုးချင်းဆိုးလျှင် လုံးဆင့်တွင် သင်ပြသော ဆရာဦးမောင်မောင်
ကမှ ဆိုးသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသေးသည်။ ပိန်ပိန်ညှက်ညှက်၊ အသား
လတ်နှင့် ဘိုကေ (ဆံပင်) ခပ်ရှည်ရှည်ကို အမြဲတမ်း သပ်ရပ်စွာ
ပြီးထားသော ဆရာမှာ ကြိမ်လုံးကို လက်ကမ်းချပါ။ လှသေးသလောက်
အသံကလည်း အောင်မြင်ပါဘိသကဲ့သို့ သူ အားရပါးရ စာသင်နေသော
အခါ သူ၏ သေးသွယ်သောလည်ပင်းမှ ကြီးမားသော လည်စေ့မှာ
အထက်မှ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ အောက်မှ အထက်သို့လည်း
ကောင်း၊ လှလှလှလှခေါက်တို့ ဆင်းချည်တက်ချည် လှုပ်နေသည်မှာ
ကျွန်တော်အဖို့ သင်သောစာထက်ပင် စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်နေပါသည်။
နားထင်နားရင်းက အကြောများထောင်လာအောင် ဟစ်အော်သင်ကြား
တတ်၍ တစ်နေ့မပြတ် ကျက်မှတ်ခြေကြားရသော လုံးကောက်
အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ (မီးနင်း) အဓိပ္ပာယ်များကို မဖြေနိုင်လျှင် သူကြိမ်
လုံးက ဆင်းရဲချမ်းသာ ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေး မျက်နှာ
ကြီးငယ်မရွေးပါ။ ကြိမ်လုံးမလောက်သည့်အခါ ကျောင်းသားများ၏
မျှင်းတံနှင့် ရိုက်ပါသည်။ ကျောင်းသားများက မျှင်းတံစောင်းနှင့်
လက်ဝါးရိုက်သည်ကို မပြုမှန်းသိသောအခါ လက်သီးဆုပ်၏ လက်
ဖမိုးဘက်ကို မျှင်းတံအပြားနှင့်မဟုတ်ဘဲ စောင်းနှင့် ရိုက်ပါသည်။
ဤဆရာ၏ သားသမီး မဖြစ်ရသည်မှာ ကံကောင်းလေစွာ ကျွန်တော်
ဇနီးမိလား တွေးမိပါသည်။ ဤမျှကြောက်ရသည့်ကြားကပင် ဤဆရာ

ကို ကျွန်တော်တို့ မမုန်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ (၁၀)နှစ်သားအရွယ်
 ကလေးသူငယ်၏ အသိဉာဏ်၌ပင် ဆရာဦးမောင်မောင်၏ တာဝန်ခံလို့
 ယော စေတနာကို ကောင်းစွာ သိနေပါသည်။ သူမည်မျှ ပင်ပန်းသည်ကို
 ကြည့်၍ စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါသည်။ ကျွန်တော် ယနေ့သိသမျှ
 အင်္ဂလိပ် မြန်မာ လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်များမှာ ဤဆရာ၏ အကူ
 ကောင်းကြောင့်ဟု ကျွန်တော် စွဲမြဲစွာ ယုံကြည်လျက် ရှိပါသည်။
 ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသားတွေ စာမရလျှင် စာမရသည်နှင့်အမျှ သူ
 ဆော်ရဟန်ရ ရိုက်ရနှက်ရသည်မှာ ပင်ပန်းလှပါသည်။ ဤမျှပင်ပန်း
 သောအခါကို သူကြာကြာ မခံလိုက်ရပါ။ ထိုနှစ်စာပေးပွဲများစစ်၍
 အပြိုင်တွင် ချောင်းဆိုးသွေးပါရောဂါနှင့် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ်မှ အင်္ဂလိပ်သို့

သုံးဆင့်မှ လေးဆင့်သို့ တက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်စာလုံးသို့
 မြန်မာလိုအဓိပ္ပာယ် မကျက်မှတ်ရတော့ပါ။ အင်္ဂလိပ်စာလုံးကို အင်္ဂလိပ်
 လို့ အဓိပ္ပာယ်ပေးရပါသည်။ ထိုလေးဆင့်ခေ် လေးတန်းတုန်းက
 တစ်နေ့ တလက်ဘုတ် ကျောင်းသင်ပုန်းကြီး တစ်ချုပ်စာ နှစ်ချုပ်စာ
 ဆရာမြိုင် ရေးပေးသော အင်္ဂလိပ်လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်များကို
 ယနေ့ထက်တိုင် ရပါသေးသည်။ Honor ဟူသော စကားလုံး၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို dignity ဟု ကျက်မှတ်ခဲ့သည်ကို ယနေ့တိုင် မှတ်မိနေပါ
 သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သင်ကြားရေးသုတေသီများ စိတ်ဝင်စားပွယ်
 ရာအဖြစ် ရေသားပေ၍ပြလိုက်ပါသည်။ နောင်တက်သော အတန်းများ
 တွင်လည်း အင်္ဂလိပ်စာလုံး အဓိပ္ပာယ်တွေ တိုး၍တိုး၍ ကျက်မှတ်သွားရ
 ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်၏ စိတ်အထင် (၄) တန်းတုန်းက

ကျွန်ုပ်မှတ်မိခဲ့သော စာလုံးဦးရေမှာ အချိုးအစားနှင့်တွက်လျှင် ကျွန်ုပ်တော်၏ ကျောင်းသက်တွင် အများဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။

သုတေသီတို့၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အင်္ဂလိပ်လို အဓိပ္ပာယ်ကျက်မှတ်ခြင်းမှ ကျွန်တော်ရရှိသော အသိဉာဏ်ကလေးတစ်ခုနှစ်ခုကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှတ်ရင်း ကျွန်ုပ်မှတ်ရင်းနှင့် တူသည့်ပုံစံကလေးတွေ သတိထားမိလာပါသည်။ ဥပမာ နင်းဆီဆိုသော အင်္ဂလိပ်စာလုံးကို အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်တွင် ပန်းတစ်မျိုးဟု အဓိပ္ပာယ်ပေးပါသည်။ သစ်တော်သီးဟူသော စာလုံးကို သစ်သီးတစ်မျိုးဟု၍လည်းကောင်း၊ တမာပင်ဟူသော စာလုံးကို အပင်တစ်မျိုးဟု၍လည်းကောင်း၊ ထပ်ခါထပ်ခါ ကြိုရပြီသည်အခါ ဆိတ်ဟူသော တိရစ္ဆာန်ကို တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးဟု၍ ကျွန်တော်တို့ ပြောတတ်အောင် သဘောပေါက်သွားလေပြီ။ ထို့အတူ ဓရမ်းချဉ်သီးဆိုလျှင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တစ်မျိုးဟု a kind of ဟူသော စကားကို သုံးတတ်ပါသည်။

(၄) ဆင့်ဆရာ ကျေးဇူးရှင် ဆရာမြိုင်သင်ပေးလိုက်၍ ယနေ့ထက်ထိ ကျွန်တော်၏ (၁၀) တန်းနှင့် (၁၈) တန်းအထက် သင်တန်းများတွင် ရေလဲနှင့် အသုံးပြုသင်ကြားနေရသော စာလုံးများမှာ teacher, learner, driver, writer, teller, speaker ဆိုသော စာလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်ကလေးများ ဖြစ်သည်။ One who teaches ကို ပြောတတ်လျှင် အကုန်ပြောတတ်တော့သည်။

တစ်ဖန် ကြိယာမှ နာမဝိသေသနသို့ တစ်ပြစ်လဲလာသော admirable, believable, enjoyable ဟူသော စာလုံးများကို ထပ်ခါထပ်ခါ အဓိပ္ပာယ်ကျွန်ုပ်မှတ်ရသောအခါ that may be ဆိုသော

အသုံးကလေးကို ရှေ့ကခံပြီး မူရင်းစာလုံးကို admired, believed, enjoyed ပြင်လိုက်ရုံနှင့် တူညီသော အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်လာပါ တကားဟု ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရှိနားလည်လာပါသည်။

ဆရာမြိုင်

ဤအင်္ဂလိပ်လို အဓိပ္ပာယ်ပွင့်ဆိုချက်တွေကို သင်ပေးသော ကျွန်တော်တို့ ဆရာလည်း (၁၀) တန်းမအောင်မီ ကျောင်းထွက်၍ ကျောင်းဆရာလုပ်နေရာမှ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားကြီးဖြစ်ရာ ထိုဆရာ၏ အင်္ဂလိပ်စာအရည်အချင်းကို ရိပ်စားနိုင်ပါပြီ။ ဤကဲ့သို့ ကျောင်းသားနားလည်ရုံမက အသည်းတွင် ခွဲသွားအောင် သင်နိုင်သော ဆရာပင် မှောင်အခါ အမျိုးသားကျောင်းဘဝမှ အတည်တကျ အစိုးရကျောင်း ဖြစ်လာသောအခါ (၁၀) တန်းမအောင်၊ ဆရာဖြစ် လက်မှတ် မရှိသောအကြောင်းများကြောင့် အားတစားဆရာ၊ ပီတီ ဟူ၍ အခြေခံသို့ ပြောင်းလဲ အမှုထမ်းခဲ့ရရှာသည်။

ထိုဆရာ၏ ကျေးဇူး ကျွန်တော်အပေါ်မှာ ကြီးမားပါဘိသည်။ အင်္ဂလိပ် သဒ္ဒါ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၏ အခြေခံသဘောတရားများကို ပိုင် ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး ပို့ချပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော် အင်္ဂလိပ်စာပြုဆရာ အဖြစ်ဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနိုင်ခဲ့သည်။ မှောင်အခါတွင် ဤသို့ကျေးဇူးကြီးလိမ့်မည်ဟု မသိသေးသည့် ထိုအဖွယ်ကပင် ဆရာ ကို ချစ်ခင်ကြည်ညိုခဲ့သည်မှာ ပြောပွယ်ရာမရှိပြီ။ ကလေးသူငယ်တို့၏ တာသာဘာဝ ကိုယ်ဆရာကိုယ် ဟီးရိုးကဲ့သို့ သဘောကျမိသည်။ ဆရာကို အားကျသည်။ ဆရာလို အသားဖြူ၍ ဆံပင်ကောက်ကောက် ကလေး ဖြစ်ချင်သည်။ ဆရာလို အမြဲတမ်းပြုံးရွှင်သော မျက်နှာနှင့်

သိမ်မွေ့သော နှလုံးရှိလိုသည်။ ဆရာကို ချစ်သဖြင့် ဆရာကတော်နှင့် လည်း ခင်မင် ရင်းနှီးသည်။ ဆရာကလေးများ ပြစ်သော မသန်းရွှေနှင့် မောင်တိုးကလေးတို့ကို ထိန်းကျောင်း မျိုးပိုးခဲ့ကြသည်။

ဤမျှလောက် ကျွန်တော် ချစ်ကြောက် ရှိသောသော ဆရာကို ကျွန်တော်၏ ဖခင်က အထင်အမြင်သေးအောင် ကျွန်တော်ပင် ပြုမူ မိခဲ့ပါသည်။

မြမိပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် စာအုပ်တွေ လွယ်အိတ် နှင့် အပြည့်အည့်၍ ကျောင်းသွားရန် ပြင်နေသည်ကို မြင်သောအခါ ကျွန်တော်၏ ဖခင်က စာအုပ်တွေကို အကုန်မသယ်ဘဲ တစ်နေ့အချိန် နယားကို ကြည့်၍ သယ်ရန် ပြောပါသည်။ အချိန်မဟာ မရှိကြောင်း မြေကြားသောအခါ အချိန်မဟာ လုပ်ပေးရန် ကျွန်တော့် ဆရာထံသို့ ချက်ချင်းစာရေး၍ ပေးလိုက်ပါသည်။ ထိုစာကို ကျွန်တော်ဆရာလက် သို့ ကျွန်တော်မသေးရဲပါ။ စာအိတ်နှင့် ပိတ်ထားသော စာ မဟုတ်သော် လည်း အင်္ဂလိပ်လို ရေးထားသဖြင့် ဘာရေးထားမှန်းလည်း မသိပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ဆရာကို စိတ်ချမ်းသာစေမည့် စာမဟုတ်သည်ကို သာ သိပါသည်။ ထိုစာကိုဖတ်ပြီး ဆရာ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဆိုးမည် စိုးပါသည်။ သို့ဖြင့် တစ်လမ်းလုံး စိတ်ညစ် စိတ်အိုက်လိုက်သည်မှာ ကျောင်းမတက်ခင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းမပြေးရ၍ ကျောင်းတက်ရသော်လည်း ထိုစာကို မဝေခံကြောင်းကိုလည်း ဖခင်ကို ပြန်မပြောရဲပါ။

နောက်ဆယ်ရက်လောက် ကြာသောအခါမှ ဤကိစ္စ၏ နောက် ဆက်တွဲကို ဆရာထံမှ သိရပါသည်။ ကျွန်တော်၏ဖခင်မှာ ကျောင်း တည်ထောင်သူအဖြစ် အမျိုးသားကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ

ဖြစ်ရာ ဆရာများနှင့် အစည်းအဝေး၌ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏ဆရာကို ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြောင်း၊ ကျွန်တော်၏ဆရာက ယင်းစာကို မရသည့် အကြောင်း ရှင်းမပြဘဲ ခေါင်းငုံ့ခံလိုက်သည့် အကြောင်းများကို ပြောပြပါသည်။

ကျွန်တော်အဖို့မှာမူ ဆရာအပြစ်တင်ခံရသည့်အတွက် စိတ် မကောင်းသော်လည်း ကျွန်တော်၏အပြစ်ကို ဖုံးဖိကာကွယ်ပေးလိုက် သည့်အတွက် ဆရာ့အပေါ်၌ ဆတက်ထမ်းပိုး တိုး၍ ကြည့်ညှိ လေးစားမိပါသည်။

ဆရာပီသသော ဆရာ

ငယ်စဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ဆရာများအကြောင်းကို စဉ်းစားမိ တိုင်း မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်သောထူးချွန်မှာ သူတို့၏ ဇာတိဗျာဓိသော စိတ်ထား ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို စာပေပို့ချသော ဆရာများ သည် ဆရာပီသသူများ ဖြစ်၏။ သူတို့၏တပည့်ကို တပည့်ဟူ၍သာ မြင်၍ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ၏ သားသမီးဟူ၍ မမြင်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဆုပေးဒဏ်ပေး၍ စာပေးပွဲ အဆောင်အကွ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ကဲ့ရဲ့သဂြိုဟ် အတင်းဆိုရန် အကြောင်းများ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါပေ။

စာမရသောကျောင်းသား၊ ကျောင်းပြေးသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းစည်းကမ်း မောက်ဖျက်သော ကျောင်းသားမှန်လျှင် ကြိမ်ဒဏ် ပေးသည်ချည်းသာဖြစ်၍ မည်သူ့သားသမီးမျှ ချမ်းသာမပေးပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျောင်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၏ သားကို အဖိုးထင်ဆောင် ရိုက်မိသော ဆရာဦးဘသောင်း ပြဿနာတက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့သော ဂုဏ်သတ္တိမျိုး သုငယ်တန်းပြဆရာမ ဒေါ်ချစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယတန်းပြဆရာ ဦးဖိုးစုံ၊ ပဉ္စမတန်းပြဆရာ ဦးအသိန်း၊ သတ္တမတန်းဆရာ ဦးအုံးဖေတို့တွင်လည်း အပြည့်အဝ ရှိကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တစ်ကျောင်းလုံး ဆရာတွေကို ကြောက် လည်းကြောက် ရိလည်း ရိသေကြပါသည်။

နေ့ချင်တိုင်းကျောင်း

ကျွန်တော်တို့၏ သုငယ်ချင်း မောင်ဘဦးမိုးဆိုလျှင် ဆရာ တစ် ယောက် အနားသို့ ချဉ်းကပ်သောအခါ ခြေလှမ်းဆယ်လှမ်းလောက် အကွာတွင် ရပ်၍ လက်ဖိုက်၊ ဖိနပ်စွတ်ပါသည်။ ထို့နောက်မှ ဆရာအနီးသို့ ကပ်၍ ပေးစရာရှိသည်ကို ပေးပါသည်။ ပေးပြီးနောက် ဖိနပ်စွတ်ထားသည့် နေရာသို့ရောက်အောင် နောက်ပြန် (ဘက်ဂီယာ နှင့်) ဆုတ်ပါသည်။ ဖိနပ်ပြန်စီးပြီးမှ ဆရာကိုကျောပေး၍ သွားလိုရာ သွားပါတော့သည်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အခြား သူကို ဥပမာပေး၍ ရေးရခြင်းမှာ (၁) အဖော်ရရန်လည်းကောင်း၊ (၂) မယုံနိုင်လောက်အောင်ဖြစ်နေလျှင် ယုံကြည်အောင် သက်သေထုရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားကျောင်းမှ ကျောင်းသားတိုင်း ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်လောက် အရှိသောတရား မကြီးမားကြသော်လည်း ဆရာကို ရိသေသည့် နေရာတွင် ပြောစမှတ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒီလောက်စည်းကမ်း ကြီးမှ တော်ကာကျသည်။ အမျိုးအစားရကျောင်းဆရာများက ကျွန်တော် တို့ နေ့ရှင်နယ်ကျောင်းကို "နေ့ချင်တိုင်းကျောင်း" ဟု ကင်ပွန်းတပ်ခွင့် ကြံပါသေးသည်။

ဆရာကြီး ဦးဖေ

ကျွန်တော်တို့၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးဖေတစ်ယောက်သာ
 သိုင်ဆောင် (ယခုခေတ်အခေါ် ဒုက္ခိယနစ်) အထိ သင်ကြားပေးပါသည်။
 အသားဖြူဖြူ အရပ်ပျပ်ပျပ်နှင့် စစ်သားဆံပင်ကိုသို့ ဘိုကော မတို
 မရှည်ကို နှစ်ဘက်ခွဲချမထားဘဲ လက်ဝဲဘက် တစ်ဖက်တည်းသို့
 ခွဲချထားသည်ကို ယနေ့ထက်တိုင် မြင်ယောင်မိပါသည်။ ကြိမ်လုံး
 မကိုတ်ဘဲနှင့် မိမိပိုင် (၇) ဆင့်ကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ကျောင်းလုံးကို
 လည်းကောင်း၊ ဆေးချမ်းသာယာအောင် အုပ်ချုပ်နိုင်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ၊ သင်္ချာ အပိုဘာသာ

ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားကျောင်းများတွင် (၈) ဆင့်မှ (၁၁)
 ဆင့်အထိ အတန်း (၄) တန်းကို အထက်တန်းများဟု ခေါ်၍ (၂)
 နှစ် နေရပါသည်။

စာအပွဲအတွက် ဖြေရုဏ်းဘာသာများတွင် မယူမနေရ အင်္ဂလိပ်
 ဘာသာ၊ မြန်မာဘာသာ၊ သင်္ချာဘာသာများအပြင် စိတ်ကြိုက်ဘာသာ
 အဖြစ် အပိုအင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ အပိုမြန်မာဘာသာ၊ အပိုသင်္ချာဘာသာ
 များ ယူနိုင်ပါသည်။

ပထမတစ်နှစ်တွင် ကျွန်တော် အပိုအင်္ဂလိပ်စာနှင့် အပို မြန်မာစာ
 ကို သင်ယူခဲ့သော်လည်း (၁၈) တန်း ဖြေမည့်နှစ်တွင် ဝုဒ္ဓဘာသာ
 ကျောင်းဟုခေါ်သော အခြား ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ပြောင်းရသဖြင့်
 ၎င်းအပိုဘာသာ နှစ်ခုကို မယူရတော့ပါ။ အမျိုးသားကျောင်းနှင့်
 အခြားကျောင်းများ သင်ရိုးချင်း မတူပါ။

အထက်တန်းစာရာ ပြဿနာ

ကျွန်တော်တို့ မုံရွာ အမျိုးသားကျောင်းမှာ ဆုတောင်းပြည့်တုရားမှ စတင်မိုးပြီးနောက် ကိုယ့်ဝင်း ကိုယ့်အထောက်အညီနှင့် ဖြစ်ရာမှ အမြင့်ဆုံး (၁၁) ဆင့်တွင် ကျောင်းသားဦးရေ (၃) ယောက် အစိုးရ အယ်တန်းစာမေးပွဲကို သွင်းနိုင်သော အချိန်တွင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် စတုဂံကတည်းက အများပြည်သူတို့၏ အလှူငွေနှင့် ရုပ်တည်ခဲ့ရသော ကျွန်တော်တို့ကျောင်းမှာ အထက်တန်း များအတွက် ဆရာခန့်ထားရေးပြဿနာ ကြီးမားသည်ထက် ကြီးမား လာပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသား ဘီအေ၊ ဘီအက်စီအောင်သူကို လခ (၂၀၀) ပေး၍ မငှားနိုင်သောအခါ အိန္ဒိယမှ ဘီအေ၊ ဘီအက်စီ များကို တစ်လ (၁၅၀/-) နှင့် ခန့်ထားရသည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်စာဆရာမှာ မစ္စတာ အို၊ ဧက၊ အာယာ၊၊ သင်္ချာဆရာမှာ မစ္စတာ အမ်၊ အန်၊ အာယာ၊၊ ရာဇဝင်ဆရာမှာ မစ္စတာ မိနန် ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုဆရာအားလုံး အိန္ဒိယမှ ဟိုက်ရိုက်လာသူများ ဖြစ်၍ မြန်မာစကား တစ်လုံးမျှ မတတ်ပါ။ ယင်းသို့ တစ်ပိုင်းကလည်း ဝတ္တရား တစ်ပိုင်းကလည်း အစိုးရ အထောက်အပံ့၊ တစ်ပိုင်းကလည်း ဆရာ၊ ဆရာမတွေ ပွဲကပြီး အလှူငွေရှာကြသည့်ကြားမှပင် ကျွန်တော် တို့ အမျိုးသားကျောင်း၏ (၇) ဆင့်အထက် အထက်တန်း (၄) တန်းမှာ လုံးပါးပါးလျက် ရှိပါသည်။

အထကမှ အလကသို့

ကျွန်တော် (၁၀) ဆင့်သို့ တက်ရသောနှစ်တွင် ကျွန်တော်တို့ အတန်းတွင် ကျောင်းသားပေါင်း (၉) ယောက်သာ ရှိပါသည်။ ထို

(၉) ယောက်ကို ကျွန်တော် ယနေ့ထက်တိုင် အမည်နာမနှင့်တကွ မှတ်မိနေပါသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့၏ မြန်မာစာသင်ပြ သော ဆရာချစ်က အပြိုင်မြန်မာစာသင်သော အဖို့နဲ့တွင် ကျွန်တော်တို့ကို တရားအစပ်ခိုင်းပါသည်။ စပ်ရမည့် အကြောင်းအရာမှာ အတန်းထံရှိ ကျောင်းသားအားလုံး၏ အမည်များ ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် ဘယ်လို စပ်လိုက်မိသည်ကို သတိမရပါ။ နောက်ဆုံးဆရာကိုယ်တိုင် စပ်ပြသော ခွေးမျိုးကိုမူ ယခုထက်တိုင် မှတ်မိနေသည်မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

- "ကိုဘတူ" "ကိုလူကလေး" ရယ်နဲ့
- "ကိုဟဒွေး" "မောင်မောင်တင်"။
- "ဟောင်ရာချင်" "ခင်မောင်လတ်" "ကိုတိုက်ဦး"
- "ကိုသသန်း" ငဲ့ပြင်၊
- တစ်ခန်း "ကိုပန်" ချယ်၍
- နေရှင်နယ် ဟိုက်စကူးမှာ၊ ထွန်းနေသို့မြူး။

အဖန်အားဖြင့် ထိုကဏ္ဍကလေးသည် ကျွန်တော်တို့အတွက် သရော်စာကလေး ဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားကိုဦးမှာ နေရှင်နယ်ဟိုက်စကူးတွင် ထိုနှစ်ကိုကျူးလျက် "ထွန်းနေသို့မြူး" နိုင်ကြတော့ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်တို့ချစ်သော ကျွန်တော်တို့၏ မုံရွာမြို့ အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းကြီးမှာ ထိုနှစ်အကုန်တွင် အမျိုးသား အလယ်တန်းကျောင်းအဖြစ်သို့ ရွှေ့လျှော့သွားပါတော့ သည်။

အသံထွက် စာဖတ်ကျင့်

အမျိုးသားကျောင်းမှ သင်ဆရာများအကြောင်းကို ဤတွင် နိဂုံးချုပ်၍ ကျွန်တော်တို့ သင်မဲ့ကြရသော စာအကြောင်းကို ရေးလိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အတန်းများကို ထိုအခါက "အဆင့်" ဟုခေါ်သဖြင့် ယင်းအတိုင်းပင် ဝေးသားပါသည်။ အင်္ဂလိပ်လို form ဟု သမုတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်အမှတ်မိဆုံး တတိယဆင့်ဆရာ ဦးမောင်မောင်၏ အတန်းတွင် 'Royal Crown Reader' Book One ကို သင်ရပါသည်။ သင်ခန်းစာတစ်ခု အသစ်တက်လျှင် ဆရာက လက်ဦးတစ်ခေါက်နှစ်ခေါက် ပြည်းပြည်း ဖတ်ပြပါသည်။ နှုတ်တိုက် ဓမ္မပေးတန် ချပေးပါသည်။ ထို့နောက် ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီ မတ်တတ်ရပ်၍ အလှည့်ကျရာစာပိုဒ်ကို ဖတ်ပြရပါသည်။ လှေစသွားလျှင် ပြန်စ၍ နောက်တစ်ခေါက် နောက်တစ်ခေါက် အသည်ဖြင့် အခေါက်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ဖတ်ရပါသည်။ လူတိုင်းစာကျေ၍ မထစ်မငါးဘဲ ဖတ်နိုင်သည်အထိ နေ့စဉ်ရက်ဆက် ဖတ်ကြရပါသည်။

အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ

ယင်းကဲ့သို့ ဖတ်စာကို သင်ကြားနေသည့်အချိန်တွင် ဤတတိယ အဆင့်မှပင်စ၍ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ သင်ရပါသည်။ Nesfield's Grammar နက်စ်ဖီးဂရမ္မာ ပထမတွဲကို သင်ရာ၌ ဝါဒင်ရှစ်ပိုင်းမှ စ၍ နာမ်ဟူသော အပိုင်းကိုပင် ဧကဝုစ်ကိန်း၊ ဧဟုဝုစ်ကိန်း၊ ပုလ္လိင်၊ ဣတ္ထိလိင် စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီရှင်းလင်းချက် ဥပမာ ဥပမေယျများကို အသေးစိတ် ကျက်မှတ် ပြန်ဆိုရပါသည်။

နှုတ်ပြေရေးပြေအကျင့်

တချိန်တည်းမှာပင် Liwelyn Tipping လွယ်လင်တစ်ပင်း၏ အင်္ဂလိပ် စာစီစာကုံးစာအုပ်မှ လေ့ကျင့်ခန်းများကို မှန်မှန်ပြုလုပ်ရပါ သည်။ အတန်းထဲတွင် တစ်ယောက်ချင်း နှုတ်ဖြင့် ပြေကြား၍ ကျေညက်သောအခါကျမှ ဗလာစာအုပ်တွင် ပြန်လည် ရေးသား တင်ပြရပါသည်။

ဘာသာပြန် လေ့ကျင့်ခန်းများ

(၁) အင်္ဂလိပ်ဖတ်စာ (၂) နက်စ်ပီးဂရမ္မာ (၃) ဟစ်ပင်း လေ့ကျင့်ခန်းများနှင့်အတူ (၄) လက်ဆင်းအင်အင်္ဂလိပ် Lessons in English ခေါ် အထောက်အကူစာအုပ် ပထမတွဲမှ လေ့ကျင့်ခန်းများ ကို ပြုလုပ်ရပါသည်။ အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာသို့လည်းကောင်း၊ မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်လေ့ကျင့်ခန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤတတိယအဆင့်၌ မတ်ရုပ်၊ အလွတ်ကျက်မှတ်ရုပ်၊ လေ့ကျင့်ရုပ် များမှာ ကျန်တော်တို့ အမျိုးသားကျောင်းသက် တစ်လျှောက်လုံးတွင် ကျင့်သုံးသွားရသော ဝန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာစုံ အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့်

အထက်အထက်သော အတန်းများတွင်လည်း အင်္ဂလိပ်စာသင် ကြားရာတွင် အထက်ပါအတိုင်း စခန်းသွားရပါသည်။ တိုးတက် ပြောင်းလဲသည်မှာ ဖတ်စာမှ လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်များ ကျွက်မှတ်ရာ တွင် မြန်မာလိုမဟုတ်တော့ဘဲ (၄) ဆင့်မှစ၍ အင်္ဂလိပ်လို ကျွက်

မှတ်ရပါသည်။ ထို့ပြင် ရာဇဝင်၊ ပထဝီ၊ သင်္ချာ စသော အခြားဘာသာ များကိုလည်း မြန်မာလို မဟုတ်တော့ဘဲ အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြား ကျက်မှတ်ရပါသည်။

အပျော်ဆုံးအချိန်

ကျောင်းသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် နေ့စဉ်စာသင်ချိန်များထဲမှ အပျော်ဆုံးအချိန်ကို ယနေ့တိုင် မှတ်မိနေပါသည်။ ညနေကျောင်း ဆင်းချိန် မောင်းကြီးထုလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်တို့ အတန်းပိုင်ဆရာက သူ့ရှေ့က စားပွဲကို ကြိမ်နှင့် ဖျန်းကန်တစ်ချက် ခူးလိုက်၍ "မတ်တတ်ရပ်" ဟု အင်္ဂလိပ်လို အမိန့်ပေးလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ စာအုပ်၊ ကလောင် တ်တို့ကို ကမန်းကတန်း ဆွဲကောက် သိမ်းဆည်းရင်း ထလိုက်ကြပါ သည်။ (၄) ဆင့်တွင် ဆရာမြိုင်က Achletain to the highlands bound ဟု စာတစ်ကြောင်းကို "တိုင်" ပေးလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်တို့ တစ်တန်းလုံး Lord Ullin's Daughter ကဗျာတစ်ပုဒ် လုံးကို သံပြိုင် သံကုန် ဟစ်ကြပါတော့သည်။

မောသမ္ဘုပန်းသမ္ဘုတွေ တစ်ခါဟည်းပျောက်၍ အိမ်ပြန်ရတော့မည့် ဇောကို ကရာထံ ထည့်ရွက်ရသည်မှာ ဘယ်လိုအရသာရှိမှန်း မသိ ပါ။ ကျောင်းသားအချင်းချင်း တစ်ယောက်ဖျက်မှာ တစ်ယောက်ကြည့် ရင်း ပြုံးလိုက်၊ ပြောင်လိုက်၊ ဆရာလစ်လျှင် လျှာထုတ်ပြလိုက်နှင့် တစ်ဖက်ခန်းက ကိုယ့်လို ကဗျာဟစ်နေသော အတန်းများကို နိုင် ဆောင်ဆော်ရသည်မှာ ပျော်စရာကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်လောက်

ပျော်သည့်အပိုင်းကိုသာ ယခုမှတ်မိပါသည်။ ထိုကဏ္ဍတွေကို ဘယ်
လောက်တပင်တပန်း ကျက်ထားရသည်ကို လုံးဝ မမှတ်မိတော့ပါ။

သုံးဆင့်တုန်းကလည်း ဣသိပင်

King Bruce of Scotland flung himself down

In A Lonely Mood to Thinkကို သံကုန် ဟန်မဲ့ကြပါသည်။

အရင်နှစ်များက

Work while you work

Play while you play

That is the gay

To be cheerful and gay ကို လည်းကောင်း

Twinkle, twinkle little star,

How I wonder what you are,

Up above the world so high,

Like a diamond in the sky.

ကိုလည်းကောင်း တေးဆိုသလို ဆိုခဲ့ကြပါသည်။

(၅) ဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ ဆရာသိန်း၏ လက်ထက်တွင်
ဆိုရသည့် စာများမှာ

The boy stood on the burning deck

Whence all but he had fled.

၆ အစချီ၍ မကြွေးကြော်ခဲ့ပါသည်။ (၆) ဆင့်တုန်းက ဂွတ်ရသည့်

My days among the dead are past

Around me I behold

The mighty minds of old

အစချီသော The Scholast ကဏ္ဍကို ကျွန်တော် အလွန်နှစ်သက်မိပါသည်။ ထိုကဏ္ဍ၏ ဆိုလိုချက်မှာ "စာအုပ်စာပေ လူမိတ်ဆွေ" ဆိုသည့် သဘောမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အဆုံးသတ်စာကြောင်းကလေး နှစ်ကြောင်းကို ခွဲလမ်းမိသည်ကို မှတ်မိပါသည်။ ထိုစာကြောင်းများကို ရောက်လျှင် ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် တစ်မျိုးတစ်မည် ထိခိုက်ခံစားရသည်ကိုသာ သတိရပါသည်။ ထိုစာကြောင်းများကိုမူကား ယခု မမှတ်မိတော့ပါ။ စာအုပ်ကို ထ၍ လှန်ကြည့်လိုသောစိတ်ကို ချုပ်တည်းလိုက်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က အလွတ်ရသော ဇာလိန်များကိုသာ ဤစာအုပ်တွင် အသုံးပြုလို၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဏ္ဍကိုရေးသူမှာ Robert Southey ဖြစ်သည်ကို ထိုအခါကပင် သိပါသည်။ အထက်က ပြဆိုခဲ့သော ကဏ္ဍများကို ရေးသူ မသိပါ။

ကဏ္ဍဆရာ၏ အမည်ကို ကောင်းစွာ မှတ်မိနေသောကဏ္ဍမှာ (၇) ဆင့်တွင် ကျွန်တော်တို့ သင်ရသော Solitude ဟူသော ကဏ္ဍ ဖြစ်ပါသည်။ ရေးသူ Alexander Pope ၏ အမည်ကို ကျွန်တော် အဘယ်ကြောင့် မှတ်မိသနည်းဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသား အချင်းချင်း နောက်ပြောင်၍ ယင်းအမည်ကို "ပုပ်" ဟု မခေါ်ဘဲ "ဖိုးဗေ" ဟု ခေါ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဏ္ဍကိုမှ အစနှစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆုံးစာနှစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ကောင်းစွာ မှတ်မိနေပါသည်။ အတော်အတန်ခက်သော စာကြောင်းများဖြစ်သည်ကို တင်ပြလိုပါသည်။

Happy the man whose wish and care

A few paternal acres bound

ဟူ၍ အစချီလျက်

Let not a stone

Tell where I lie

ဟူ၍ အဆုံးသတ်ပါသည်။ အေးငြိမ်းချမ်းသာစွာ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်ကလေးနေ၍ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်ကလေးပင် သေလိုသော ကဗျာဆရာ၏ ဆန္ဒကို အလွန် သဘောကျမိပါသည်။

အထက်တန်းကဗျာ

အထက်တန်းများဟု ခေါ်သည့် (၈) ဆင့်၊ (၉) ဆင့်၊ (၁၀) ဆင့် စာများကို ခွဲခြား၍ မမှတ်မီတော့ပါ။ ပေါင်း၍ပင် ဖော်ပြပါမည်။ ကဗျာအကြောင်းကို ဆက်၍ပြောရလျှင် 'The Lady of Shalot' ခေါ် ကဗျာရည်ကြီးကို အစပျိုးလော-

On either side of the river lie

Long fields of barley and rye

ကို မှတ်မီနေပါသေးပါသည်။ ဤကဗျာထဲမှ စာတ်လိုက် မင်းသမီးကလေးသည် သူရက်ကန်းရက်နေသည့် ရှေ့ကမုန်ထဲတွင် ပေါ်လာသမျှ ဆွတ်ဖျော်ပါးပါး လှုပ်ရှားနေကြသော အရိပ်အရောင် ပုံသဏ္ဍာန်တွေကို ငေးသောရင်း တစ်ခုတစ်ယောက်သော ယောက္ခိား၏ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန် မြင်လိုက်ရာမှ ရုတ်တရက် မေတ္တာသက်ဝင်မိသည့် စိတ်ကြောင့် ထိုခဏ၌ပင် ရှေ့ကမုန်လည်း ဖျတ်ခနဲကွဲ၊ ရက်ကန်းက နည်းတွေ

လည်း ပရမ်းပတာပြစ်ကာ ကျွန်စာသင့်ရသည့်အကြောင်းကို ဝမ်းနည်း
ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဖတ်ခဲ့ရပါသည်။

ကဗျာအရသာ

ထို့နောက် Samuel Taylor Coleridge ဟု နာမည်အပြည့်
အစုံကို ငယ်စဉ်ပင် မှတ်မိနေသော ကဗျာဆရာရေးသည့် The
Ancient Mariner ကို သင်ရပါသည်။

It was an ancient mariner
He stoppeth one of three

ဟု အစချီပြီး အလွန်ရှည်လျားသော လေးကြောင်းတစ်ပိုဒ် ကဗျာကြီးကို
နေ့စဉ်ရက်ဆက် သင်အံ့ကြရပါသည်။ စာလုံးကလေးတွေက တစ်လုံး
ချင်းအနေနှင့် လွယ်ပါ့ဘိသနင့်။ သို့ရာတွင် ကဗျာဆရာ၏ စွမ်းရည်
ကြောင့် အသံထွက်ဖတ်လျှင် သီချင်းဆိုရသလို ဂီတသံ ယိုက်နေပါ
သည်။ ငယ်ငယ်က စာကြောင်းတော်တော်များများ အလွတ်ရသော်
လည်း ယခုတော့-

Water water everywhere
But not a drop to drink

ဟူသော စာနှစ်ကြောင်းလောက်ပဲ မှတ်မိပါသည်။ ထိုကဗျာထဲက
သင်္ဘောသားကြီးသည် Albatross ခေါ် ငှက်ကြီးကို မြားနှင့် ပစ်
သတ်မိသည့်အပြစ်ကြောင့် သင်္ဘောသားအားလုံး သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင်
လေပရ၊ မိုးမရ-

Like a painted ship
Upon a painted sea

ဆေးရေးထားသည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲက ဆေးရေးထားသည် သင်္ဘောကြီးလို မရွေ့နိုင်မရှားနိုင် တစ်နေ့တစ်နေ့ ရေထဲက ထွက်လာသော နေလုံးကြီး ရေထဲကို ပြန်ဝင်သွားသည်ကို ကြည့်ရင်း အစာရေစာ ငတ်နေကြရသည့် အကြောင်းကို ဖောပမ်းခွမ်းဟိုက်ဖွယ် ဖတ်ကြရပါသည်။

သံဝေဂကဗျာ

အထက်ပါ ကဗျာသည်ကြီး နှစ်ပုဒ်ထက်ပင် ကောင်းစွာ မှတ်မိနေသော ကဗျာရှည်ကြီးမှာ Elgey Written in a Country Churchyardဖြစ်ပါသည်။ ဤကဗျာကြီးမှာ ထိုကဗျာအားထက် အများကြီးပို၍ ခက်ခဲရုံမက အဓိပ္ပာယ်ကလည်း နက်နဲပါသည်။ အံ့ဩစရာကောင်းသည်မှာ ဤခက်ခဲနက်နဲသော စာကြောင်းများကို ပို၍ မှတ်မိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံးတွေ့ရသော လေးကြောင်းတစ်ပိုဒ်ကို ကြည့်ပါလော့။

The curfew tolls the knell of parting day,
The lowing herd wind slowly o'er the lea.
The ploughman homeward plods his weary way,
And leaves the world to darkness, and to me.

ကဗျာဆရာ Thomas Gray က တောရွာကလေးတစ်ရွာ၏ နေဝင်ရီတရော့အချိန် "ကိုတောင်သူ" နွားရိုင်းသွင်းလာသည်ကို ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ဖွဲ့ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကဗျာ၏ အနှစ်သာရမှာ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ လင်္ကာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရတီသကဲ့သို့ -

The boast of heraldry, the pomp of power

And all that beauty, all that wealth ever gave
A waits like the inevitable hour

The paths of glory lead but to the grave.

မျိုးရိုးဂုဏ်သိမ် မင်းစည်းစိမ်နှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာပိုင်ရှင်တွေ၊
အဆင်းစွဲပါပိုင်ရှင်တွေ သွားရာလမ်းသည်ကား သုသာန်တစ်ခဲ
သင်္ချိုင်းဝသာတည်းဟု သံဝေဂအပြည့် ပါရှိလေသည်။

ခက်သောစာပြစ်၍ ပို၍ အာရုံစိုက်ရသောကြောင့်ပေလော မပြော
တတ်ပါ။ ဤကဏ္ဍမှ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ကိုလည်း မှတ်မိပါသေးသည်။
ယခုဆတ် ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများကို သင်ပြသောအခါ မကြာခဏ
ပျတ်ပြဲမိသည့် စာပိုဒ်မှာ -

Full many a gem of purest ray serene,
The dark unfathom'd caves of the ocean bear;
Full many a flower is born to blush unseen,
And waste its sweetness in the desert air.

မြစ်၍ ထိုတောမှာဓမ္မး၍ တောမှာ သေကြသော တောသုတောင်သား
များကို သမုဒ္ဒရာ ဆောက်ဆုံးထပ်က ညွှဲမှာနစ်သော ပတ္တမြားနှင့်
လည်းကောင်း၊ လူသူမရောက်ရာမှာ ပွင့်သော ပန်းနှင့်လည်းကောင်း
ဖိုင်းနှိုင်းဖွဲ့သီ၍ ထားပါသည်။

ဦးချ၍မဝ

ကျွန်တော် ဆုံသြ၍ မဆုံးသည့် ဆချက်မှာ ကျွန်တော်တို့ (၈)
ဖာဝို (၉) ဆင့်တွင်သင်သော ဆရာများက ကျွန်တော်တို့ နားလည်
အောင် ဘယ်လို သင်လိုက်ပါသနည်း။ ကျွန်တော်တို့ဆရာ မစွတာ

သို့၊ ကေ၊ အာယားမှာ မြန်မာစကားတစ်လုံးမျှ မကတ်ပါ။ ဤမျှ
 မက်ခဲနက်ခဲ့သော စာလုံးအဓိပ္ပာယ်များကို နားလည်ရုံမက နှစ်ခြိုက်
 စွဲလမ်းသွားအောင် သင်နိုင်သော ဆရာများ၏ မေတ္တာ၊ စေတနာ
 နှင့် ပညာပါရမီမှာ ယနေ့ ပြန်၍ ဧည့်စားတိုင်း အံ့ချီးမကုန်နိုင် ပြစ်
 ပါသည်။ ထိုဆရာများ အင်္ဂလိပ်လို သင်သောအခါ နားလည်နိုင်အောင်
 အခြေခံ အုတ်မြစ်ချပေးလိုက်သော ဆရာ ဦးမောင်မောင်၊ ဆရာမြိုင်၊
 ဆရာဦးမေတို့၏ ကျေးဇူးသည်လည်း အနန္တအနန္တ ဂုဏ် ထိုက်ပါ
 ပေသည်။ ရှိခိုးဦးချေ၍ မဝပါ။

ဝိဇ္ဇာတန်းကဗျာ

ကွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွင် ဆရာအဖြစ်ဖြင့်
 စာသင်ရသောအခါ ဤကဲ့သို့ မက်သောစာများကို ကျောင်းသား
 နားလည်အောင် သင်ကြားပြသရာ၌ မည်မျှ အောင်မြင်ပါလေသနည်း
 ဟု တွေးတော စိတ်မောမိပါသည်။ ကံအားလျော်စွာ (၆) ဆင့်၌
 သင်ခဲ့ရသော The Scholar နှင့် (၇) ဆင့်၌ သင်ခဲ့ရသော Solitude
 ဟူသော ကဗျာမျိုးကိုသာ တက္ကသိုလ်ဒုတိယနှစ် ဥပစာတန်း၌
 ဆရာအဖြစ် သင်ပြရ၍ အလွန်ခက်သော ကဗျာကြီး (၃) ပုဒ်ကိုမူ
 တက္ကသိုလ်စတုတ္ထနှစ် ဝိဇ္ဇာတန်း၌ ကွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကျောင်းသား
 အဖြစ်နှင့် ထပ်မံ သင်အံ့ခဲ့ပါသည်။

ခေါက်တာဆင်အောင်

စာဆွင်းတူသော်လည်း (၁၀) တန်းမှာ သင်ရပ်နှင့် ဝိဇ္ဇာတန်းမှာ
 သင်ရပ်ချင်း အဘယ်မှာ တူလိမ့်မည်နည်း။ ယင်းသို့ ငယ်စဉ်က

လူငယ်အသိနှင့် သိမ့်ပွားသော စာကို အသိဉာဏ် တိုးတက်ရင့်သန်လာ
သော အချိန်၌ ထပ်မံသိက္ခမ်းရခြင်းသည်ပင် အဖိုးမပြုတ်နိုင်သော
အကျိုးတရားများ ရရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာ
ဒေါက်တာထင်အောင်မှာ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တက္ကသိုလ်များတွင်
ကဗျာက ဆုံးရှုံးလောက်အောင် လှည့်လည်ပို့ချခဲ့သော အင်္ဂလိပ်စာပါ ရှု
မြစ်ရာ ဆရာသင်တန်းကို တက်ရသည်မှာ ကျောင်းသားတိုင်း ပြော
မဆုံးအောင် နှစ်သက်အားရသော အရာသာတစ်မျိုးကို ခံစားရပါသည်။

ရှစ်တန်းစကားပြေဖတ်စာ

(၁၀) တန်းမစအောင်မီက သင်ရသော ကဗျာများအကြောင်းကို
လမ်းဆုံးအောင်ပြောပြပြီးနောက် ထို (၈) ဆင့်၊ (၉) ဆင့်တန်းက
သင်အံ့ရသော အင်္ဂလိပ်ဖတ်စာများအကြောင်းကို ဆက်ရပါဦးမည်။
(၈) ဆင့်တက်တက်ချင်း တွေ့ရသောဖတ်စာမှာ Charles Dick-
ens ၏ David Copperfield ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာပေတွင်
မသိသမျှရှိသလောက် နာမည်ကြီးသော ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုဖြစ်၍ မူရင်း
စာအုပ်မှာ စာမျက်နှာ (၈၁၀) ကျော်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့
ဖတ်ရသော စာအုပ်မှာ အတိုချုံးထားသောမူ ဖြစ်ပါသည်။ အဖွင့်
စာကြောင်းကို မှတ်မိပါသေး၏။

To begin my life with beginning of my life,
I was born on a Finlay at midnight. The clock
began to strike and I began to cry simultaneously.
ကျွန်တော်ရဖူးသည့် စာများထဲက အနည်းငယ်မျှကိုသာ သောင်း
ပါးတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်ကို သည်းခံခွင့်လွှတ်စေလိုပါသည်။

ဤသို့ ဖော်ပြနေခြင်းမှာ အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်ပါ။ ထိုခေတ်က
 ဆရာဝန်သားတွေ မည်မျှစာကျေသည့်အကြောင်းကို ထင်ရှား ပေါ်လွင်
 သော သက်သေသားစကား ထုတ်ဆောင်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့
 ကြောင့်ပင် ဤစာများကို ရေးသားရာ၌ အမှားအယွင်းများ အနည်း
 ယော်ပါလိုက် ပါစေတော့ မှုရင်းစာအုပ်များကို ပြန်မကြည့်ဘဲ လွန်ခဲ့
 သော အနှစ် (၄၀၊ ၄၅) နှစ်ကျော်က ကျွန်ုပ်တို့ရရှိခဲ့သည့် အတိုင်း
 ပင် ရေးချလိုက်ပါသည်။

နှုတ်တိုက်အာဂုံ

အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော်အလွတ်ရသည့် စာကလေးမှာ ပြောပ
 လောက်အောင် မဟုတ်သေးပါ။ ကျွန်တော်တို့၏ အင်္ဂလိပ်စာပြုဆရာ
 မစ္စတာအာယားသည်လည်းကောင်း၊ သင်္ချာစာပြုဆရာ မစ္စတာအာယား
 သည်လည်းကောင်း သူတို့မျှည်းငှားနေကြသော အိမ်ကလေးတွင်
 နံနက်ထမင်းဆိုးတည်ရင်း ပါးစပ်က ဂါထာမန္တန်ရွတ်သလို တတွတ်
 တွတ် နှစ်ယောက်သား အပြိုင် ရိုတ်စပီးယား၏ စာတွေ၊ ကဗျာတွေ
 ရွတ်လိုက်ကြသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ တောကျောင်းသားကလေးတွေ
 တဆုံတပြု ငေးစောရှုံ့သာ ကြည့်နေတတ်ကြပါသည်။ နောင်
 မန္တလေးတက္ကသိုလ်ရောက်တော့ တစ်ဖန် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းအုပ်ကြီး
 မစ္စတာ အေ၊ ဒီ၊ ဓာရှယ်ကလည်း အဲဒီလို အင်္ဂလိပ်ကဗျာတွေ
 အတန်းထဲမှာစာသင်ရင်း ရွတ်ဖတ်ပြုပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်
 စာကို နှုတ်တိုက်အာဂုံ ပြန်ဆိုရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုး၊
 အိန္ဒိယလူမျိုးသာမဟုတ်၊ ကျွန်တော်တို့၏ အိမ်အေ အင်္ဂလိပ်မျက်နှာပြု
 ဆရာကြီးလည်း သူ၏ အင်္ဂလိပ်စာကို သူ့အလွတ်ရအောင် ကျွန်ုပ်တို့ပါ

တကားဟု အသိဉာဏ်တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ နောင်အခါတွင် စာရေး၊
ဆရာကြီး ဆမ်းမားဆက်မွမ်၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရ
ပေကာအခါ သူသည် အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဣန်နသန်ဆွစ်၏ စာအုပ်
တစ်အုပ်ကို အလွတ်ကျွက်၊ ပြန်ရေး၊ ပြန်တိုက်ကြည့်၊ ပြန်ကျက်သည့်
အလုပ်ကို အခေါက်ပေါင်းများစွာ လုပ်သည့်အကြောင်းကို ဖတ်စွ
မှတ်သားရပါသည်။

သံဃာတော်များ၏ ထုံး

တစ်ဖန် ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ကျက်မှတ်စွတ်ဖတ်ကြသည်မှာ တာမူ
မဟုတ်သေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပရိယတ္တိ သာသနာကို
နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) ကျော် တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသည့်
ရဟန်းသံဃာတော်များသည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို နှုတ်ငံ့အာဂုံ ဆောင်နိုင်
တော်မူကြ၍သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် လောကီ
လောကုတ္တရာပညာကိုမဆို နှစ်နှစ်ကာကာ မြတ်မြတ်နိုးနိုး လေ့လာ
လိုက်စားသူသည် မိမိသင်ဆဲရမည့်စာတို့ ကျေညက်အောင် အဖန်
တလဲလဲ ကျက်မှတ်ခြင်း၊ စွတ်ဖတ်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်းများ ပြုရမှာ
အထူးပြောစရာ မလိုပေ။

မြားနတ်မောင်

(၉) ဆင့်တွင် သင်ယူခဲ့ရသော ဖတ်စာအုပ်မှာ Stories from
William Morris ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ပါရှိသော ဂရိပုံပြင်
များမှ အင်္ဂလိပ်စာပေတွင် ဝင်ရောက်နေရာယူထားကြသော အသုံး
အနှုန်းများကို လေ့လာခွင့်ရရှိပါသည်။ ဥပမာ ယနေ့မြန်မာ စာရေး

ဆရာ၊ မြန်မာပန်းချီဆရာတို့ ရင်းနှီးလျက်ရှိသော “မြားနတ်မောင်”
 ခေါ် Cupid သို့မဟုတ် Eros ၏အကြောင်း၊ အချစ်နတ်သမီး
 Venus အကြောင်းနှင့် Cupid ၏ ချစ်သူ Psyche အကြောင်း၊
 မြေအောက်လောကကို အုပ်စိုးသူ Pluto အကြောင်း၊ ထိုလောကကို
 စောင့်သည့် ဦးခေါင်းသုံးလုံးနှင့် Cerberus ဇွေးကြီးအကြောင်းများကို
 ဖတ်၍ နစ်သက်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကလေးသည် နောင် Shakespeare
 ပြဇာတ်များကို ဖတ်ရာတွင် အထူးကျေးဇူးပြုသည့် အခြေခံ
 အုတ်မြစ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဟာရွန်

သူငယ်တန်းမှ ကိုးတန်းအောင်သည်အထိ မုံရွာမြို့၊ အမျိုးသား
 ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားပြီးနောက်၊ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲအတွက်
 သင်အလေ့ကျက်ရသည်မှာ မုံရွာမြို့၊ ဝဋ္ဋဘာသာကျောင်းတွင် ဖြစ်ပါ
 သည်။ ထိုကျောင်းတွင် ကျွန်တော်၏ ကျောင်းနေသက်တွင် အရင်းနှီး
 ဆုံးသော ဆရာကို တွေ့ကြုံဆုံစည်းခဲ့ရပါသည်။

ပထန်မြန်မာကပြား မဟာမောင်ဘာသာဝင်ဖြစ်၍ အသားဖြူဖြူ၊
 အရပ်ရှည်ရှည် မြန်မာလုံးချည်နှင့် အင်္ဂလိပ်ကုတ်အင်္ကျီကို အပြင်တံဆင်
 ပါသည်။ ဆရာ Harrison ဟု အများက ခေါ်၍ ဆရာကတော်
 မန္တလေးသူ မသီလှက ကိုဟာရွန်ဟု ခေါ်ပါသည်။ အိမ်တွင်
 ကျောင်းသားတွေ တရုန်းရုန်းနှင့် နေတတ်သော ဆရာ ဖြစ်ပါသည်။
 သို့ရာတွင် ဆရာအတန်းကို တက်စက ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသား
 သစ်များက ဆရာကို မြန်မာကေား တတ်မတတ် အငြင်းပွားကြပါ
 သည်။ အတန်းထဲ၌ စာသင် သောအခါ မြန်မာလို တစ်ခွန်းမျှမပြောဘဲ

အင်္ဂလိပ်လိုပြောသည်မှာ (၇) တန်းမှစ၍ (၁၀) တန်းအထိ ဖြစ်ပါသည်။

ဆယ်တန်းဖတ်စာ

ဆရာလက်ထက်တွင် သင်ရသော ဖတ်စာမှာ အမျိုးသားကျောင်းတွင် သင်ရသော အစအဆုံးပါဝင်သော ဝတ္ထုရှည်မျိုးမဟုတ်ဘဲ ကောက်နုတ်ချက် အမျိုးမျိုးပါဝင်သော Haliburton Reader ဖြစ်ပါသည်။ Charles Dickens ၏ Pickwick Papers မှလည်းပါ၏။ Scott ၏ Ivanhoe မှလည်းပါ၏။ The Bell of Atri ဆိုသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဆရာဖတ်ပြုနေပုံကို ယခုထက်ထိ ကြားယောင်မိပါသည်။

One of those little places that have run
Half up the hill
Beneath a blazing sun,
And then sat down to rest as if to say
"I climb no farther upward, come what may".

ဆရာစာဖတ်လျှင် အလွန်နားထောင်၍ ကောင်းပါသည်။ ဆရာဖတ်ပြုစဉ်က အလွန်ကြိုက်သော စာများကို ကိုယ့်ဟာကို အိမ်မှာ ပြန်ဖတ်ကြည့်သောအခါ အကြိုက်ပြယ်သွားသည်ကို မကြာခဏ ဆွေ့တတ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်မြို့ကလေးကို ဖွဲ့ဆိုထားသော အထက်ပါ စာကြောင်းမျိုးကို ဆရာဖတ်လိုက်ရုံနှင့်ပင် နားလည်သွားလောက်ပါသည်။ ထိုမြို့ကလေးသည် နေပူကွဲကွဲကြီးတွင် တောင်ပေါ်ကို ပြေးတက်ရာမှ လမ်းတစ်ဝက်အရောက်တွင် ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေတော့ ရှေ့

မတိုးနိုင်တော့ပါဟု ဆိုကာ ထိုင်ချလိုက်သော နေရာကလေးမျိုးဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ထိုအကံထင်မြို့က ခေါင်းလောင်းကြီးမှာ ပြည်လူ ဟစ်တိုင်သဘောမျိုးဖြစ်၍ တိုင်းသူပြည်သားလူအများထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ မတော်မတရားသော အမှုကို မင်းနားပေါက်အောင် တိုင်ကြား လိုလျှင် ထိုခေါင်းလောင်းကြီးကို တီးခတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

အလွန် ပူအိုက်သော နေရာသီ၏ အပူပြင်းဆုံးသော နေ့တစ်နေ့ မွန်းတည့်အချိန်တွင် မြို့သူမြို့သားအားလုံး အပူဒဏ်အောက်တွင် လူးလိမ့် မိန်းမောနေသောအချိန်တွင် ထိုခေါင်းလောင်းကြီးက တဒေါင် ဒေါင် ပြည်ပါလေတော့သည်။ တစ်မြို့လုံး အိမ်ရာမှ အလန်တကြား ထ၍ အုပ်ချုပ်သူပါမက္ခန် အပြေးအလွှားလာကြသောအခါ ကာလကြား သဖြင့် မွန်းပွဲပြီး ပြတ်လှ ပြတ်ဆဲဖြစ်သော ခေါင်းလောင်းကြီးကို နိုင်မာအောင် အားပြည့်ထားသည့် နွယ်ကြိုးကို အစာရေစာပြတ်သဖြင့် တအားဆွဲဟပ်နေသော မြင်းဆိုကြီး တစ်ကောင်ကို တွေ့ကြရလေ သည်။ ထိုအခါမှ မြင်းပိုင်ရှင်၏ မတရားမှုမှာ ဘွားဘွားကြီး ပေါ် ပြီးလျှင် တိုင်ကြားသူ မြင်းဆိုကြီး၏ဆန္ဒကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် တို့က လိုအပ်သလို ဖြည့်စွမ်းလိုက်ရပေသည်။ တရားမျှတမှု အုပ်စိုး ရေးကို သရုပ်ဖော်သော ကဗျာပုံပြင်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဗျာကို သင်ရာတွင် တောင်ပေါ်သို့ မြင်းတက်သွားသော နေရာကလေးဟု ကဗျာဆရာက အသက်မရှိသောအရာကို အသက်ရှိ ဘိသကဲ့သို့ တင်စားရေးသားသည်ကို Personification ဟု ခေါ်ကြောင်း ဆရာက ရှင်းပြပါသည်။ ရှိတ်စပီးယား၏ All The World's A Stage သင်စဉ်ကလည်း Simile, Metaphor, Allit-

station အစရှိသော ဥပမာတင်စားချက်များကို သင်ပြရာ အမျိုးသားကျောင်းတန်းက ဆရာအာယား သင်ပြလိုက်သည်များကို ပြန်လည်သတိရပါသည်။ ဆရာအာယား သင်ပြလိုက်သော Upon Westminster Bridge ဆိုလျှင် မူရင်းကဗျာကိုသာမက ဆရာကိုယ်တိုင် ရေးပြသော စံနမူနာ စကားပြေ ပြန်ဆိုချက်ကိုပါ အလွတ်ရနေပါသည်။

အသေးစိတ်ဖတ်ရန်စာ

အမျိုးသားကျောင်းတွင်ရော၊ ဤဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းတွင်ရော အင်္ဂလိပ်ဖတ်စာ နှစ်မျိုးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ David Copperfield ကို လေ့လာရသကဲ့သို့ ယခု Haliburton Reader ကို အသေးစိတ် ကျက်မှတ်ရပါသည်။ Detailed Study ဟုခေါ်၍ စာပေးပွဲတွင် Explain with reference to the context ဟူသော မေးခွန်းမျိုးကို မေးပါသည်။

အပေါ်ယံဖတ်ရန်စာ

ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်း (၁၀) တန်းတွင် General Study ခေါ် စာအုပ်ကြောင်းလောက်ကိုသာ နားလည်၍ စာစီစာကုံးရေးနိုင်ရုံ သင်ကြားရန် ပြဋ္ဌာန်းသောစာအုပ်မှာ Tales of Adventure And Imagination စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ထဲမှ H.G Wells ၏ The Stolen Bacillus ကို မကြိုက်ပါ။ Edgar Allan Poe နှင့် Anthony Trollope တို့အပါအဝင် အခြားဝတ္ထုတိုများကိုလည်း Stories From William Morris လောက် မကြိုက်ပါ။ ဟိုထဲက

နည်းနည်း ဒီထဲက နည်းနည်း စာဖြည်းရသည်ထက် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ရေးသော စာအုပ် တစ်အုပ်လုံးကို သင်ရသည်က ပို၍ လေးလေးပင်ပင် ရှိသည်ဟု ထင်မိပါသည်။

အလွတ်ရသေးသောစာ

ဖတ်စာအုပ်များကို မကြိုက်သည့်ကြားမှပင် အကျင့်ပါ၍လော မသိ အချို့စာကြောင်းတွေကို မှတ်မိနေသည်မှာ ယခုထက်တိုင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်ကို သတ်သေထုရန် Sir Walter Scott ၏ Ivanhoe ထဲမှ ဧကန်နတ်သော The Merry Archers of England ကို အနည်းငယ် ရွတ်ပြပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထိုစာအုပ်ကို ဘလတ်ဘုတ် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်က ကျောင်းသားများကို ကျွန်တော် ရွတ်ပြသည့်စာကို တိုက်၍ နားထောင်ဖိုင်းပါသည်။

The sound of the trumpets soon recalled those spectators who had already begun to leave the field and proclamation was made that Prince John, suddenly called by high and peremptory public duties, held himself obliged to discontinue the entertainments of tomorrow's festivals. Nevertheless that unwilling so many women should depart without a trial of skill, he has pleased to appoint them, before leaving the ground, presently to execute the archery intended for the morrow.

ကရုဏာရသရှိသောစာ

ထိုစာပိုဒ်တွင် အခေါက်ခေါက် ပြန်ဖတ်၍ တန့်န့်အရသာ ခံစားစရာ တာတစ်ခုမျှ မပါပါ။ ကျွန်တော်လည်း မကြိုက်ပါ။ စာလုံးတွေကလည်း ခက်၊ ဝါကျကြီးများကလည်းရှည်၊ ရေးဟန်ကလည်း ရှေးကျသော ယနေ့ခေတ် စာရေးတတ်လိုသူတို့ အတုယူစရာ မပျံ့ပွား မပါပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ စာသင်သားတို့တွင် မည်သည့်စာကိုမဆို ကျွန်ုပ်တို့အဖော် ကျက်မှတ်စွတ်ဖတ်သည့် အကျင့်မှာ မည်မျှ အရိုးစွဲနေသည်ကိုပြသည့် သာမကတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာပိုဒ်နှင့်အညီ အောက်ပါ Dickens၏ စာကလေး နှစ်ကြောင်းကမူ အသည်းနှလုံးကို နှံ့သွားတတ်နိုင်သော ကရုဏာရသ ရှိသေး၏။

ထိုစကားကလေးတစ်ခုကို အင်္ဂလိပ် David Copperfield က ယူမောင်နှမလို ချစ်နေသော မိန်းကလေး Agnes က သူ့ကို ထိုမျှမက ချစ်နေသည်အကြောင်းကို သူ့ကိုယ်တိုင် ချစ်သူတွေ့ပြီးမှ သိရသည်တွင် သူရင်တွင်း၌ ခံစားရသော ဝေဒနာကို ထုတ်ဖော်၍ မြည်တမ်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

"Oh Agnes! Oh my soul! Sister of my boyhood, if I had known then, what I knew long afterwards!"

ဤစာကြောင်းကလေးမှာ စာရေးပွဲစစ်သူတို့၏ အသည်းနှလုံးစွန်းမြစ်သည်နှင့်အမျှ ကျွန်တော်တို့ မောင်ကျောင်းသားတွေကလည်း ကိုယ်စိတ်ကူးနှင့်ကိုယ် မြည်တမ်းရေးစွတ်လျက်ရှိသော စာကြောင်းကလေး ဖြစ်ပါသည်။

နားလည်အောင် စာဖတ်နည်း

ယနေ့ Comprehension Questions ဟု ခေတ်စားနေသော မေးခွန်းမျိုးကို ဆရာဟာရွန်က ကျွန်တော်တို့ကို ပထမဆုံးအကြိမ် မေးမြန်းသည်ကို မှတ်မိသေးတော့၏။ ကျွန်တော်တို့က မေးသမျှ မေးခွန်းကို အက်ဆေးပုံစံနှင့် အရည်ကြီးသာ ဖြေနေကျဖြစ်သဖြင့် ထိုအတိုင်း ရေးဖြေကြပါသည်။ ထိုအခါတုန်းက ကျွန်တော်တို့၏ အဖြေတွင် ဝါကျ ဆယ်ခုရေးလျှင် တစ်ခုသာလက်ခံ၍ ကျန်ကိုးခုကို မြစ်ပစ်သည်ကို အောင့်သက်သက်နှင့် ခံလိုက်ရပါသည်။ ထိုမေးခွန်းမျိုးကို ဆရာက Intelligence Questions ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဆရာလက်ကျ ဥပမာ၊ ဥပမေယျများ

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဥပစာတန်း၊ ဝိဇ္ဇာတန်းများကို သင်သည့် နေ့မှစ၍ ယနေ့ထက်တိုင် ဆရာဟာရွန် သင်လိုက်သော စာလုံး၊ စာကြောင်း၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျများကို ဆရာသင်လိုက်သည့်အတိုင်း ထပ်ဆင့်သင်ကြားလျက် ရှိပါသည်။ ထိုထက်ကောင်းသော ဥပမာ၊ ဥပမေယျများကို ကျွန်တော် မတွင်တတ်သေးပါ။ Faith ဟူသော စာလုံးကလေးကို ဆရာရှင်းပြစဉ်က Our greatest faith is in tomorrow ဟု ပြောဖူးပါသည်။ မနက်ဖြန် မင်းနဲ့ငါနဲ့ တွေ့ ရအောင် ဆိုလျှင် မည်သူကမျှ မနက်ဖြန်ဆိုတာ ရှိမှရှိပါဦးမလားဟု သံသယ မဖြစ်ဘဲရှိမည်။ သေချာသည်ဟူသော ယုံကြည်မှုနှင့်ပင် အလုပ်လုပ်နေကြောင်း ပြောပြပါသည်။ ကိုယ့်အတွက် မနက်ဖြန်ပြီး မနက်ဖြန် အမြဲတမ်း ရှိနေမည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်မှာ တကယ်ပင် ဟုတ်မှန်ပါပေသည်။

အချို့သော အင်္ဂလိပ်စာလုံးများမှာ သူတစ်လုံးတည်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောရန် ခက်ခဲပါသည်။ သူ့အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ဖော်ပြမှုသာ ဖိုလိုရင်းကို သိနိုင်ပါသည်။ Spontaneous သည် ထိုကဲ့သို့သော စာလုံးဖြစ်ပါသည်။ ဆရာက ကျွန်တော်တို့ ဘာလုံးအသင်းနှင့် အခြားသင်းတစ်ခု ကစားကြသည် ဆိုပါတော့ဟု စာတံလမ်းကလေးကန်ပုဒ်ကို ဖန်တီးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အသင်းက တစ်ဖက်အသင်းနှင့် အကျိတ်အနယ်ကစားနေရာမှ ရုတ်တရက် သူတို့နောက်တန်းကို ထိုးဖောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ စင်တာဖော်ဝပ်က သူတို့ ဦးတိုင်ထိ တည့်တည့်သွင်းထည့်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်တို့ ပါးစပ်ပေါက်များစွာမှ “ဂိုး” ဟု ထွက်ပေါ်လာသော အသံမှာ မည်သူကမျှ အချက်မပေးရဘဲ သူ့အလိုလို စိတ်ပါလက်ပါ ထွက်လာသော Spontaneous ဖြစ်သော အသံဟု ရှင်းလင်းပြောပြပါသည်။

Self-consciousness ဆိုသော စာလုံးကို ရှင်းပြရာ၌ ကျွန်တော်တို့ မဂ္ဂဇင်းသစ်အစားသစ်ဝတ်၍ သိမ်မွေ့ ထွက်လာသောနေ့တွင် အခြားသူများကတော့ သတိပြုမိမည်၊ မပြုမိမည် မသိရသော်လည်း ကိုယ့်စိတ်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် Conscious ဖြစ်၍ သတိပြုနေမည့် အကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။

အသုံးအနှုန်းများ

ထို့အတူ အသုံးများသော စာလုံးကလေးများဆိုလျှင် ဖတ်စာအုပ်၌ ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ စပ်မိစပ်ရာ သင်ကြားတတ်ပါသည်။ ဖိုလိုရင်းကို ဆရာကသာ ပြောမပြုလျှင် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကို ကိုယ်ဟာကိုယ်ဖတ်မှလည်းကောင်း၊ အဘိဓာန် စာအုပ်တွင် ရှာဖွေ

ဖတ်စုမှအသက်လည်းကောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ အချို့စာလုံးများမှာ အသိသည်လည်း မဟုတ်၊ သိသော်လည်း ပြည့်စုံအောင် မသိသောအခါ အလွန်အန္တရာယ် များလှသည်။

၂၀၈၁ I am resigned to my lot ဆိုသောအသုံးကို ဆရာ ဖုန်းပြသောအခါ ကျွန်တော်တို့ နားလည်သောအဓိပ္ပာယ်နှင့် တခြားစီ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သိထားသော resign မှာ "အလုပ်မှ ထွက်သည်" ဖြစ်၍ "a lot" ဆိုသည်မှာ "အများကြီး"ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ ရှင်းပြသောအခါကမူ "ကျွန်တော်သည် ကံပစ်ချရာကတော့ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေတော့" ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို တရားချသော သဘောထားမျိုးကို ဆိုလိုကြောင်း သိရပါသည်။

ထွေပြားသောအဓိပ္ပာယ်

အလားတူပင် Confinement ဆိုသော စာလုံးတွင် အချုပ် အနှောင်၊ အချုပ်အချယ် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်အပြင် အမျိုးသမီးများ မီးနေခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် နေ့စဉ် သုံးစွဲနေသည့်အကြောင်း၊ delivery ဆိုသော စာလုံးသည် အိမ်တိုင်ရာရောက် စာပို့ခြင်း၊ ဝစည်းပို့ခြင်းများအပြင် အမျိုးသမီးများ သားဖွားခြင်းကိုလည်း ဆို လိုကြောင်း၊ conception ဆိုသော စာလုံးသည် အတွေးအခေါ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သကဲ့သို့ ဝင်္ဂီသန္ဓေ တည်ခြင်းဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ထွက် နိုင်ကြောင်းများကို သိသင့်သိထိုက်ဖွယ်ရာ ဟူသမျှကို ရက်ရက်ရော ရောကြီး သင်တတ်ပါသည်။

စာကျေသမျှ ငယ်စဉ်က

ယင်းကဲ့သို့သော အသုံးဝင်အသုံးများသော စာလုံးများ အလွန်အလွန် ကျွန်တော်ခေါင်းထဲ ပေါ်လာသမျှကို ရေးချလျှင် ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အတိုချုပ်သစ္စာကောင်း တစ်ခုကို ကျွန်တော်ဆိုပါမည်။ ကျွန်တော် ယနေ့ ကျေညက်နေသောအခါ တတ်၊ သိ၊ နားလည်နေသော စာလုံးအားလုံးကို ကျွန်တော် ဆယ်တန်းမအောင်မီကပင် အကုန်အလုံးရပါသည်။ အကုန် တတ်သိ နားလည်နေပါသည်။ အကုန်မှတ်မိ နေပါသည်။ မှတ်မိနေ၍ ယခုတစ်ချို့ တစ်ခတ်ကို ရေးချနိုင်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ပညာ

ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် ဆယ်တန်းအောင်ပြီးနောက် တက္ကသိုလ်၌နေသော ရှစ်နစ်တွင် အင်္ဂလိပ်စာတစ်လုံးမျှ တိုး၍ မရတော့ဘူးလားဟု မေးလျှင် ကျွန်တော် ဤသို့ ဖြေလိုပါသည်။ တိုးသလောက်တိုးသည်မှာ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အထက်တွင် မော်ပြခဲ့သော စာလုံးများကဲ့သို့ ကျေညက်ခြင်း မရှိသဖြင့် တက္ကသိုလ်ရောက်မှ ဟိုးသောစာလုံးများကို ရေးမပြနိုင်သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်မှာ ရေးပြနိုင်မည်နည်း။ တက္ကသိုလ် ရောက်ပြီးမှ ဘယ်စာလုံး မှ။ အဓိပ္ပာယ်ကိုမျှ အလွတ်ရအောင် မကျက်ဖူးပါ။ အဘယ်ကြောင့် မကျက်မည်နည်း။ ဘယ်တက္ကသိုလ် ဆရာကိုမျှ အလွတ် ပြန်ဆိုပြရန် လိုသည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် တက္ကသိုလ်ရောက်မှ အသစ်တိုးသော စာလုံးများသည် ကျွန်တော်ဦးခေါင်းထဲတွင် မရှိပါ။ အဘိဓာန်ထဲ ပျင် ဖို့ပါသည်။ ထိုသို့ အလွတ်မကျက်သဖြင့် ထိုစာလုံးများကို မလိုရှိသောအခါ ကြည့်လိုက်၊ နောက်တစ်နေ့ကျ မှလိုက်၊ နောက်

တစ်နေ့ ထပ်သီလို့သောအခါ ထပ်ကြည့်လိုက်၊ နောက်နေ့ ပြန်ပေး
လိုက်နှင့် သံသရာ လည်နေပါသည်။

လောကအမြင်

လောကတွင် တွေ့ကြုံတတ်သည့် လူသဘာဝ လွှဲစရိုက်နှင့်
ပတ်သက်သည့် သင်ခန်းစာများကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ဆရာက
အကြောင်းတိုက်ဆိုင်သလို ပြောပြတတ်ပါသည်။

Laugh, and the world laughs with you.

Weep, and you weep alone,

မိမိကောင်းစားနေစဉ်တွင် ခေါ်မည့်သူ မရွေးသော်လည်း မိမိ
အတိဒုက္ခ ရောက်နေလျှင် မည်သူကမျှ ဆေးဖော်ကြောမက်
မလုပ်သည်ကို အထတ်ပါ ဆိုးရိုးစကားမျိုးဖြင့် ကိုးကားပါသည်။
Such is life ဆိုသော စကားမျိုး၊ philosophy of life ဆိုသော
စကားမျိုးကို ဆရာပြောလွန်း၍ ကျွန်တော်တို့မှာ ဤစာလုံးနှင့်
အလွန်ရင်းနှီးနေပါသည်။ We come into the world naked and
leave the world naked. ဆိုသောစကားကိုလည်း ကျွန်တော်စွဲမြဲစွာ
မှတ်သားထားရပါ သည်။ လူ့ဘဝရောက်လာကြစဉ်က ဘာမျှမပါ၊
ဇလာထီးထည်း ဖြစ်သလို လူ့ဘဝက ခွာတော့လည်း ဇလာထီးတည်း
တည်းဟူ ဆိုမည်ထင်သည်။

ဆရာ၏ ဟာသ

ဆရာဟာရန် ဖြောဖူးသည့်အထဲက The child is wise that is
born crying ဆိုသည်ကိုလည်း သတိရနေပါသည်။ ပျေးခါစကလေး

ဖယ်သည် ဤလောကထဲ ရောက်လာသောအခါ ဤလောကကြီး၏ ခုကွကို မြင်သဖြင့် ဝါးကနဲငိုပါလေရာဟု ဆရာကပြောရင်း မျက်စိတစ်ဖက် ဖို့တိပြကာ ဖယ်လိုက်သောအခါကျမှ ကွန်တော်တို့က ဆရာ၏ ဆိုလိုချက်ကို သဘောပေါက်ပါသည်။ လောကကြီးထဲ မရောက်ရောက်ချင်း ငိုသောကလေးတိုင်း ပညာရှိသောကလေး ပြစ်ရ မည်ဆိုလျှင် ပညာမရှိသောကလေး ဘယ်မှာရှိမည်နည်း။ ဆရာ၏ ဟောသသည် ဤကဲ့သို့ မမျှော်လင့်သောနေရာတွင် ဆွေ့ဖုတ်တပ်ပါ သည်။ ဆရာ၏ မျက်လုံးအစုံသည် အမြဲတမ်းပြုံးလျက် လောကကြီး ၏ အဆင်မပြေမှုတွေကို ကြည့်၍ ဖယ်ချင်နေပုံရပါသည်။

စာအုပ်ဝါသနာ

နာမပညတ်အနေနှင့် ခေါ်လိုရာခေါ်၊ သဘာဝ ပရမတ်ကတော့ မပြောင်းလဲမသောက်ပြန်သည့် အကြောင်းကို ဆရာက ဂျိတ်စပီးယားကို ဤသို့ ကိုးကားပါသည်။

The rose, by any other name, would smell as sweet.

နင်းဆီပန်းကို ဘာနာမည်နှင့်ခေါ်ခေါ် ချွေးနေကွဲအတိုင်းပင် မျှပေလိမ့်မည်။ ဤစာကြောင်းကို နောင်နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာမှ ရှိမီယိုနှင့် ဂျူးလီယက်တွင် ဖတ်ရှုရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဆရာပြော သော စကားများမှာ ကွန်တော်တို့ ဆယ်တန်းကျောင်းသူ ကျောင်းသား တွေနှင့် အလှမ်းကွာလှပါသည်။ အချို့သော စာရေးဆရာအမည်၊ စာအုပ်အမည်များကို နောင်သောအခါ ကိုယ်တိုင် ဖတ်ရှုနားလည်ခွင့် ရရှိသော်လည်း အချို့ကိုမူ ဆရာပြောပြသလောက်သာ ကြားဖူးပါ သည်။ Thackeray; Victor Hugo, Maupassant, Emile Zola,

Joseph Conrad, Bernard Shaw အစရှိသော စာရေးဆရာကြီးများ၏ အမည်များကို သူတို့၏ တစ်စုံတစ်ခုမှ မဖတ်ဖူးမီကပင် ဆရာ၏ ကျေးဇူးကြောင့် ရင်းနှီးခဲ့ရသည်။ ဆရာ၏ ကျေးဇူးကြောင့် အင်္ဂလိပ် ဂန္ထပင် စာအုပ်တွေကို ဖတ်ချင်သောတိသမှာ ထက်သန်သည်ထက် ထက်သန်လာပါသည်။

ဖတ်ပြီးရင်းဖတ်

ဖတ်စာမှအပဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်စာအုပ်များကို (၇) တန်း မပျော်ကန်မီကပင် ဖတ်စပြုပါသည်။ A.L. Bright Story Readers ဆို ပုံဝတ္ထု စာအုပ်ကလေးများမှာ အရွယ်အသီးသီး ကလေးများ ဖတ်ရန် ပုံနှိပ်စာလုံးကြီးများနှင့် ရိုက်နှိပ်ထားသော စာအုပ်ပါးပါး ကလေးများဖြစ်ရာ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်း မြင့်မားတိုးတက်အောင် စီမံထားပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကလေးများကို စိန်ပီတာ၊ စိန်ပေါ၊ စသော တို့ကျောင်းမှ ကလေးများ နှစ်တန်း၊ သုံးတန်းကပင်စ၍ ဖတ်ကြပါသည်။ ပုံဝတ္ထုဆိုလျှင် ကလေးတိုင်း ကြိုက်တတ်ကြသည် ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်ကလည်း ယနေ့ကလေးတွေ ရွေးချွေးဖတ်သကဲ့သို့ အခမ်းမရ ဖတ်ကြပါသည်။ Cinderella တို့ Snowwhite And the Seven Dwarfs တို့ Alice in Wonderland တို့မှာ တို့စာအုပ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ကွေ့ရသောဆရာတိုင်းက နားထဲရိုက်သွင်းနေသော အသံမှာ အင်္ဂလိပ်စာတော်ချင်လျှင် အင်္ဂလိပ်စာအုပ်တွေကို ဖတ်ပြီးရင်း ဖတ်နေရမည်ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က ကျောင်းမှာမသင်သော စာအုပ်တွေကိုလည်း လက်လှမ်းမီရာ အကုန်ဖတ်ပါသည်။ နားမလည်သော်လည်း ဖတ်ဖူးသည် ပြောရ

တောင် မတော်သည်သာတည်း။ Charles And Mary Lamb ဝေပ
 သည့် Tales From Shakespeare ဆိုလျှင် တာရှည် နားမလည်ဘဲနှင့်
 ပြီးအောင်ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဦးဆုံး ဖတ်သည့်အခါတုန်းက မက်မန်း
 သိရသာသိပါသည်။ မည်မျှမက်သည်ကို ယခုမှ သိပါသည်။ သို့နှင့်ပင်
 လိယာဆိုသော ဘုရင်ကြီး၏ သမီးသုံးယောက်တွင် အကြီးနှစ်ယောက်
 မှာ အလွန်ဆိုး၍ အငယ်ဆုံး သမီးကလေးသာလျှင် အလိမ္မာဆုံး။
 မျစ်စရာအကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ကိုမှ ကျွန်တော်၏ (၇) တန်းပညာ
 နှင့်ပင် ရိပ်မိခဲ့ပါသည်။

ပြင်ပစာအုပ်များ ဖတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လူကြီးများက
 မမျိုးမမျိုး အကြံပေးကြပါသည်။ အချို့ကလည်း သူတို့ကိုယ်တိုင်
 ကြိုက်နှစ်သက်သော စာကြီးပေးကြီးများကို ညွှန်ပြပါသည်။ အမှန်စင်စစ်
 အင်္ဂလိပ်စာ ဖတ်တတ်ခါစ တပေးလှသွယ်များအနေနှင့် ထိုစာအုပ်မျိုး
 ကို ဖတ်၍ နားမလည်နိုင်သေးပါ။ တာရှည် ကလည်း နားလည်သည့်စာကို
 အဘိဓာန်စာအုပ်၊ ဇာတ်စာအုပ်ကစ်အုပ်နှင့် ဖတ်ရင်းမှတ်၊ မှတ်ရင်းဖတ်
 ရန် ပိုက်တွန်းပါသည်။ ဤအလေ့အကျင့်သည် စာကို စွဲလမ်းအောင်
 မကံတတ်ပြီးသော သူတို့အဖို့ အလွန်ကောင်းသော အကြံပေးချက်
 ဖြစ်ပါသည်။ စာသွားအောင် မဖတ်တတ်သေးသူများအတွက်မူကား
 မာတစ်မျက်နှာတွင် အဘိဓာန် လေးငါးခါ လှန်ရသည့်အလုပ်ကို
 မမကျော်လွန်နိုင်ကြသဖြင့် မှောက်ဆုံးတွင် လက်လျှော့လိုက်ကြရပါ
 မည်။ ထို့ကြောင့် မာဖတ်သည့်အကျင့် ရရှိရန် ပထမဦးဆုံးသော
 လိုအပ်ချက်မှာ ကျောင်းသား၏ အရည်အမိုင်းနှင့် လျော်ညီသော
 စာကို ဖတ်ရမည်။ ဒုတိယအချက်မှာ မိမိစိတ်ဝင်စားသည့် စာမျိုး
 ဖတ်ရပါမည်။ လူကြီးစိတ်နှလုံး အလွန် ကြိုက်နှစ်သက်သောလည်း

လူငယ်၏ မရင့်သန်သေးသောစိတ်က ကြိုက်ချင်မှကြိုက်မည်။ သူ့အရွယ် သူ့သဘာဝအတိုင်း သူကြိုက်သည့် စာကိုဖတ်မှ သူ့စိတ်ပျော်ရွှင်လိမ့်မည်။ စာဖတ်၍ ပျော်သည်၊ ပျော်၍ စာဖတ်သည်ဆိုလျှင် စာပေကို ချစ်တတ်ပြီ။ စာပေကိုချစ်လျှင် အလုံးစုံပြီးစီး၏။ အလိမ္မာစာမှာရှိသည် မဟုတ်လော။

စိတ်ကူးဉာဏ်ပွင့်လန်းရန်

ပြင်ပစာပေကို ဖတ်လျှင် ဖတ်သလောက် စိတ်ကူးဉာဏ် ပွင့်လန်းပါသည်။ ထိုအခါ အက်ဆေးလို စာစီစာကုံးရေးရာ၌ များစွာ အထောက်အကူ ပြစ်ပါသည်။ ထိုအခါက (၈) တန်း၊ (၉) တန်း၊ (၁၀) တန်းများတွင် “ကျွန်တော်တို့၏ကျောင်း”၊ “မီးရထားနှင့်ဆရိုးသွားခြင်း”၊ “ပျော်ပွဲစား ထွက်ခြင်း”၊ “ထူးဆန်းသောအိပ်မက်” “အိပ်မက်ဆိုး”၊ “ကျွန်တော်ဖြစ်ချင်တာက” အစရှိသော အကြောင်းအရာများကို စာစီစာကုံး ရေးကြရပါသည်။ အယ်တန်းစာပေးပွဲတွင် ကျွန်တော် ရေးခြေခဲ့သော အက်ဆေးမှာ “စာပိုသမားတစ်ယောက်၏ တစ်နေ့တာဘဝ” ဟူ၍ ပြစ်ပါသည်။ ဝေးထားသော ခေါင်းစဉ်ကို ကျောင်းသားများ၏ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ကူးဖြင့် အလွတ်ရေးကြရပါသည်။ ထိုသို့ ရေးနိုင်အောင် ကျောင်းသားများ ကိုယ်တိုင် သုံးတန်းမှ စ၍ ဆယ်တန်းအထိ အင်္ဂလိပ်စာအပြင် (၁) နက်စမီးဂရုမှာ၊ (၂) တစ်ပင်း၏ ကွန်ပိုစီးရှင်း၊ (၃) လက်ဆင်ဆင် အင်္ဂလိပ် စားစုပ်များမှ ဝါကျပေါင်းရာထောင်မက (က) နှုတ်နှင့်တစ်မျိုး (ခ) ရေး၍တစ်ဖုံ လေ့ကျင့်ခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယနေ့တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီးနောက် အရေးကြီးမှ ရတ်တရတ်အင်္ဂလိပ်စာ ရေးသားတတ်ချင်သော လူငယ်

လူရွယ်များသည် အင်္ဂလိပ် စာစီစာကုံးရေးရန်အတွက် ဖြည့်ဆည်း
မူမည့် နှစ်ပရိစ္ဆာဒနှင့် စိုက်ထုတ်ရမည့် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့ကို သိရှိ
ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက စိတ်ပျက်ရန် မဟုတ်သည်
ကို စိတ်ပျက်၍ ယုံစားအားကိုးရန် မဟုတ်သည်ကို ယုံစား အားကိုး
ပီတတ်သည်။

အလွတ်ကျွတ်သင့် မကျွတ်သင့်

ဤအဖြစ်မျိုးကို မကြည့်ရက်၊ မကြားလိုသဖြင့် ဤစာအုပ်ကို
မရသားပါသည်။ ဝညာရာရာ၌ သက်သာလွယ်ကူသောလမ်း မရှိပါ။
တစ်ပွဲတိုး၊ ဖြတ်လမ်းဟူ၍လည်း မရှိပါ။ ဝီရိယရှိဖို့မလို၊ အလွတ်
ကျွတ်ရန်မလိုဟူသော စကားများ၊ မကြိုးစားပိုင်သူတို့ သည်းခြေကြိုက်
သော စကားများသာ ဖြစ်သည်။ ယုံစားအားကိုးရန် မဟုတ်ပါ။
“အလွတ်ကျွတ်ခြေသဖြင့် ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြင့် စာမေးပွဲ ကုသသည်”
ဟု တစ်ခါတစ်ရံ ကြားဖူးပါလိမ့်မည်။ ထိုစကားသည် အဖျားဆွတ်၍
ပြောသောစကားဖြစ်၍ မှန်မှန်ကျွတ်မှတ်သွားရမည့် စာလုံးပေါင်း
ရာထောင်ကို မကျွတ်မှတ်ဘဲ၊ ဝါကျပေါင်း ရာထောင်ကို မလှေ့ကျွတ်ဘဲ
စာမေးပွဲနီးကပ်မှ အက်ဆေး တစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ် အလွတ်ကျွတ်ခြင်းသည်
အင်္ဂလိပ်စာတတ်ဖို့ မဆိုထားဘိ၊ စာမေးပွဲ သောင်ဖို့ပင် မလုံလောက်
သည်ကို ဆိုလိုပါသည်။

အင်္ဂလိပ်စာကို သဒ္ဒါနည်းကျ မှန်ကန်စွာ ရေးတတ်ရုံ၊ ဝေ့တတ်ဖို့
အတွက်ပင် အင်္ဂလိပ်စာသင်သား တစ်ယောက်အဖို့ အလွတ်မကျွတ်
လျှင် မဖြစ်သောအရာများမှာ အနည်းဆုံးအားဖြင့် စာလုံးတိုင်း
စာလုံးတိုင်း၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် စာလုံးပေါင်းနှင့် အသံထွက် ဖြစ်

ပါသည်။ ထို့နောက် ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် ထိုစာလုံးကို၏ ဝါခံင်ခေါ် သဒ္ဒါနည်းခွဲခြားပုံ အမျိုးအစားကို သိရပါမည်။ ထိုအမျိုးအစားတွင် Verb ဟု ခေါ်သော ကြိယာပါမိလျှင် ယင်းစာလုံး၏ Conjugation ခေါ်သော စာလုံးပွား သုံးပိုင်း သို့မဟုတ် လေးပိုင်းကို အလွတ် မကျွတ်လျှင် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုမှတစ်ဖန် အချိန်ကာလ အခြေအနေ အားလျော်စွာ အသုံးပြုမည့် Tense (၁၅) မျိုးကိုလည်း ကျေညက်နေစုံမက ဝါကျဖွဲ့တတ်အောင် လေ့ကျင့်နေရပါမည်။ အထူးသဖြင့် Preposition ခေါ်ဝိဘတ်ကို သုံးစွဲနည်းမှာ ကျိုးကြောင်း ထပ်ခြင်တဲ့တရားနှင့် မည်သို့မျှ ဆက်စပ်ရှင်းလင်း၍မရသော အရာ ဖြစ်၍ ဥပမာဟုတ်များကို အလွတ်ကျက်သည့်နည်းသာ ရှိပါသည်။

ကျောင်းသားအစစ်

ယနေ့ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီး လူငယ်လူရွယ်များ၊ ဘွဲ့ယူလတ္တံ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားများစွာလည်း အင်္ဂလိပ်စာကို တကယ်တယ် ကွမ်းလုံစိတ် ပြင်းထန်နေကြသည်။ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်ရာတွင် တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်မှ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ဖတ်၍ လေ့လာရန် အတွက် အင်္ဂလိပ်စာ အရေးပါအရာရောက်ပုံတို့ နဖူးတွေ့၊ ဒူးတွေ့ ကြိုတွေ့နေကြလေပြီ။ စာပေးစာယူစနစ်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားလိုကြောင်းများဖြင့် စာရေးသား ပေးပို့ကြပါ သည်။ ယင်းသို့ ပညာရှာရာ၌ မတင်းတိမ်၊ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်းမှာ ကောင်းသော လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မသိမှန်း သိသောသူသည် ကျောင်းသားအစစ်ဖြစ်သည်။ ထိုသူကို သင်ပေးလော့။

He who knows not and knows that he knows not !)

a student; teach him.

ဟူသော ကျွန်တော်တို့၏ ဆယ်တန်းပြဆရာ မစ္စတာဟာရွန် ပြော
ကြားပေးသော အာရေဗျစကားပုံကလေးနှင့် ဤစာအုပ်ငယ်ကို နိဂုံး
ချုပ်လိုက်ပါသည်။

ဦးစင်မောင်လတ်

အိမ်ရှိစာအုပ်စင်

“စာအုပ်စင်” များသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ရွှေရောင်ဝင်း၊ ဝင်းနှင့် ခမ်းနား တင့်တယ်လှစွာသော ဘုံနန်းမြင့် အဆောင်ဆောင်များ ဖြစ်ပါပေသည်။

စာပေများ ပတ်ဝန်းကျင်အရသာကို ကဗျာဆရာ Keats ကို(တိမ်)က “ရွှေရောင်ဝင်းသော နန်းရင်ပြင်များကို လှည့်သွား ကျွတ်စားခဲ့ရူးလေပြီ” ဟု ဥဒါန်းကဗျာ ဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်မသည် သူ့သိကျူးခဲ့သော ဥဒါန်းကဗျာ ဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်မသည် သူ့သိကျူးခဲ့သော ဥဒါန်းကဗျာလောက် ကောင်းအောင် မဖွဲ့ဆိုတတ်တော့သဖြင့် သူ၏ ဝစီနှုတ်ပေတ်ကို ဆရာငှားပြီး ရွတ်ဆိုလိုက်ရပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်မ ရှေးဦးစွာတွေ့ရသော စာအုပ်စင်မှာ အိမ်ကစာအုပ်စင် ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယတန်း မြန်မာစာအုပ်စင်တော်သော အချိန်တွင် ဥဉာဏ် နိပါတ်၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထုစာအုပ်များနှင့် တွေ့ရသည်။ ကျောင်းမနေမီ အိမ်မှာပင် သင်ဂုန်းကြီး၊ အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ ဥ၊ ဥ၊ စ၊ အစချီသင်ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဒုတိယတန်းဆိုလျှင်ပင် မြန်မာစာကို ကောင်းစွာ ဖတ်နိုင်ခဲ့သည်။

အိမ်ရှိစာအုပ်စင်

ခင်မျိုးချစ်

စာအုပ်စင်ကျေးဇူး

စာအုပ်စင်ကျေးစူး

ကလေးပီပီ ပုံဝတ္ထု နှစ်သက်သည်။ စကနိပါတ် လှည်းသား
၅၀၈ ဇာတ်၊ ကြွက်သေကန်အရင်းပြု၍ လေးလားစွာတွင်း ငွေတစ်သိန်း
ကြွယ်သောသူ၏ ဝတ္ထုဇာတ်များကို အထူးနှစ်သက်လှသည်။ ထိုဇာတ်
အခါက သရုပ်ပြဇာတ်လမ်းစာအုပ်တွေ မရှိသော်လည်း ဘုရားတန်
ဆောင်းများတွင် ရေးဆွဲထားသော ပန်းချီကားများကို အကြောင်းပြု၍
၅၅၀ နိပါတ်ဝတ္ထုများနှင့် ယှဉ်ပါးပြီး ဖြစ်သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ မန္တလေးမြို့ အိမ်တော်ရာဘုရားသည်
ကျွန်မ အလေ့အဝတ် ကွက်စားရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပရိဝုဇ်ထံတွင်
လမုန့်၊ ခါတော်မီမုန့်၊ ရွှေမီမိုးလွတ် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းရောင်းသော
ဆိုင်ရှိသည်။ ထိုစားကျောင်းသောက်ဖွယ်များသည်လည်း ထိုဒေသကို
နှလုံးစွေလှော်ဖွယ် ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

ကျွန်မ၏ ဘိုးဘွားများနေထိုင်ရာ မလွန်ဈေးရပ်နှင့် အိမ်တော်ရာ
ဘုရားမှာ နီးကပ်လှသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်မသည် အိမ်တော်ရာဘုရားကို
မြေရာချင်းထပ်ဆောင် သွားနိုင်ခဲ့သည်။ လမုန့်၊ ခါတော်မီမုန့်များကို
လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနှင့် မြည်းရင်း ၅၅၀ နိပါတ်ရုပ်စုံများကို ကြည့်
ရှုခဲ့ရသည်။ ကျွန်မအဖို့ ၅၅၀ နိပါတ်တော်များသည် ခါတော်မီ
လမုန့်များ၏ အရသာနှင့် ဆက်စပ်နေခဲ့ပါသည်။

အိမ်က စားထုပ်စင်ပေါ်တွင်ရှိသော အခြားစားထုပ်များမှာ ဦးပုည၏ ပြဇာတ်များ၊ ဆဋ္ဌနိသင်မင်း၊ အစရှိသော ဝတ္ထုများ၊ လှိုင်ထိပ်ခေါင် တင်၏ ဣန္ဒာဝံသ၊ ဝိဇယကာရီ စာတ်တော်ကြီးများ ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုစားထုပ်များကို မုန့်စိတန်း မရောက်မီမှာပင် ဖတ်ပြီးခဲ့ပါသည်။ ဤနေရာတွင် “ဒီလိုစာကြီးတွေကို ဖတ်လို့ နားလည်နိုင်ပါ့မလား။ ဘာများ အရသာတွေ့မှာလဲ” ဟု မေးခွယ်ရှိသည်။

အပုန်မှာ လုံးနေပတ်နေတော့ နားမလည်ပါချေ။ သို့သော် အရသာ တစ်ခုတော့ဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး နှစ်စားတတ်ခဲ့ပါသည်။ ဦးပုည၏ စာများသည် ရွတ်ဖတ်လို့ကောင်းသည်။ အသံထွက်အော်ဖတ် လို့ ကောင်းသည်။ အမေသည် ထိုစာများကို အော်ဖတ်သည်။ စာ ဖတ်သံ အမြဲ ကြားနေရသည်။

ကလေးတို့မည်သည် ပါးစပ်ကို အအားမထားချင်ကြချေ။ တစ်ခုခု စားလွှင်စား။ မစားရလျှင် ရွတ်ဖတ် အော်ဟစ်နေချင်ကြသည်။ ကျွန်မသည် ရိုးရာသင်ကြားနည်းအတိုင်း၊ အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ မှစ၍ ကာရန်အတိုင်း က၊ ကာ၊ ကိ၊ ကီ စသည်ဖြင့် ရွတ်အံ၍ စာတတ် ခဲ့ရသည်။ ပရိတ်ကြီး၊ မင်္ဂလာသုတ်ကိုလည်း အော်ကျက်ခဲ့ရသည်။ စာကျက်ရသည်ဟု အမှတ်မရဘဲ အော်ရတာကို ချော်မြူးခဲ့ရသည်ကို ယခုအခါ သတိရမိသည်။ ဤနေရာတွင် စကားစပ်မိ၍ တစ်ခုထည့် ပြောချင်ပါသည်။ စာချိန်တစ်ခါက ကျွန်မသည် “ခေတ်ပညာတတ် တိုးတက်သော အတွေးအခေါ်ရှိသူ” ဟူ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီး၍ ဤသို့ လူဆန်ပေးပါသည်။ “အဓိပ္ပာယ် ဘာမှန်းမသိဘဲနဲ့ ကလေးတွေ ကို ပါဠိတွေ ကျက်မိုင်း ရွတ်မိုင်းတာ အလကားပဲ” ဟု ဆို၍ ကိုယ့် သားကိုပင် ဘုရားရှိခိုးသင်မပေးဘဲ ထားခဲ့ဖူးပါသည်။

အဘားမထားသော ကလေးတို့၏ ပါးစပ်

မကြာသေးသော အချိန်ကမှ စကားတတ်ခါစ မြေးအဖွားမောင်နှမ တို့၏ နှုတ်မှ "မာမိရယ်ရှာမေးကွယ်၊ ရည်းစားလိုချင်တယ်" ဟု ရွတ်ဆိုနေသံ ကြားမိပါသည်။

ထိုအခါကျမှ "ကလေးဆိုတာ အမိပွယ် သိချင်သိ မသိချင်နေ ပါးစပ်က တစ်ခုခုတော့ ရွတ်နေချင်တာပါလား၊ ဒီလိုရွတ်နေမယ့် အဟုတ်တု မကလသုတ်တို့ သံမှူတွေတို့ သင်ပေးထားတာက ကောင်းပါ သေးတယ်" ဟု ကျွန်မ အမြင်မှန် ရရှိခဲ့ပါသည်။

ကျွန်မသည် ငယ်စဉ်က ဦးပုည၏ စာသားများကို ရွတ်လို ကောင်းကောင်းနှင့် ရွတ်လိုချည်း နေသည်။ စကားပြောရာမှာ ကိုယ်နားလည်သလောက် စာကလေးတွေကို ထည့်ပြောလိုက်သေး သည်။ ဥပမာ "မယ်ပု ဘာလုပ်နေလဲ သွားကြည့်စမ်း၊ အားရင်လားလို့ မပြောလိုက်" ဟု အမေက ခိုင်းလိုက်လျှင် ကျွန်မသည် အပြေးသွား ကြည့်သည်။ ထို့နောက် "မယ်ပု မအားသေးဘူး အမေရေ၊ ထမင်း ချိုးကို အရိုးတို ယောက်မနဲ့ ဝဲထအောင် ပွေတုန်းရိုသေးတယ်" ဟု ကျွန်မက သတင်းပို့လိုက်ပါသည်။

"ဟောဒီ ကောင်မလေးဟာ ရွည်ကိုရွည်တယ်" ဟု အမေက ဩဘာပေးလိုက်ပါသည်။

တစ်ခါကလည်း လူကြီးတွေ ပြောနေကြသော စကားထဲတွင် အယ်သုဘယ်ဝါသည် အပျိုကြီးဖြစ်ကြောင်း နားစွန်နားဖွေး ကြားလိုက် ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်မက "အပျိုကြီးဆိုတာ ဟိုဟိုလေ ကောသလ

ပြဇာတ်ထဲက ရေကန်ထဲမှာလေ တစ်ကိုယ်ထီး လှေမနီးသည့်အရပ်မှို၊ မကပ်ပလာ ထဘီခွာပြီး ဆုန်းပင်စိုက်ကျွန်းလှန် ရေစည်းစိမ်ခံတုန်း လှုပ်ကြီးနဲ့ဆွေ့လို့...” ဟု ပြောရင်း စကားမဆုံးမီ အမေက သူ့လက်နား ရှိရာနှင့် ကောက်ပေါက်သဖြင့် အပြေးမှာခုံပူးပါသည်။

ဘာအဓိပ္ပာယ် ရှိမှန်းမသိ၊ ကာရန်ဝါကျ လှပသဖြင့် ရွတ်၍ ကောင်းလို့ ရွတ်၍သာ နေမိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း ဝိဇယပြဇာတ်မှ ဝိဇယမင်းသား လက်ဝဲပိပက္ခန်းကို ချီးကျူးသော-

“သမုဒ္ဒရာ ကမ်းယံကလင်ခုံ
သန္တဝက္ခန်းထောက်

မော်ကွန်းစွယ် ကျွန်းလယ်သို့ ရောက်ပြီထင်...” အစချီသော အလင်္ကာစကားကို ရွတ်ဆိုသောအခါများတော့ဖြင့် အပြစ်လွတ်၍ ချီးမွမ်းခံရပါသည်။

သို့သော် ကစားပြေးလွှားရင်း-

“ကီလေသာရွှေတိုက် ဆော့ရိုက်လို့ထား
ဖွင့်မည့်သူ ပေါ်လာခုံမှို

အုထဲကယား....” ဟု ဟစ်အော်လိုက်သည့်အဆုံးတွင် “လာခုံ လာခုံ၊ မဟုတ်တာတွေ ရွတ်ခုံ” ဟု ပြည်တွန်ကာ ဝါးခြမ်းပြားနှင့် ပေစပ်စပ် နှက်ခံရပြန်ပါသည်။

ဤဘာအဓိပ္ပာယ်မှန်းမသိ ရွတ်ဆိုမိ၍ အရိုက်ခံရသည်သာ မကသေးချေ။ အခြားပြစ်မှုတွေကလည်း ရှိသေးသည်။ နားမလည်ရုံ မက ကိုယ့်ဖာသာ ထင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ယူ၍ ပြောမိသဖြင့် အထိနာရပြန် သေးသည်။

လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရေးသော ဝိဇယကာရီ၊ ဣန္ဒြာဝံသ၊ ဇာတ်တော်ကြီးများကိုလည်း ဇာတ်လို့ အရသာတွေ့လှသည်။ မင်းသားမင်းသမီးတွေ မောင်မောင်ငဲ့ မိမိငဲ့ စကားတွေနှင့် ဇာတ်စကားများ၏ ကာရန် အလင်္ကာကိုလည်း ရွတ်လို့ကောင်းလှသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ စာသင်တန်းထဲမှာ ဂဏန်းတွက်လို့မရ၊ အပုဒ်တိုင်းမှားသောအခါများတွင် သူငယ်ချင်းများကို

“ငါတော့ကွာ ဒီနေ့တော့ ကံဆော့ပဲ၊ မှားလိုက်တဲ့ ဂဏန်းတွေကွာ ခိတ်ကိုပျက်တယ်၊ လူတိုင်းပြည်မှာ နေဖို့မကောင်း၊ ရွှေရင်ကြား မားနဲ့ရွှေ သေဖို့သာ မကောင်းတော့တာပဲ” ဟု ထီးမှုနန်းဟန်နှင့် ပြောတတ်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းသွားခါနီး ဆံရစ်ဝိုင်း သျှောင်ထုံးချိန်တွင် “မပုရေ လာပါအုံး၊ ဆံတော်ရှင်း ဆက်လှာပါတီ” ဟု ခေါ်လိုက်ပါသည်။ ဒါတွေကတော့ အပြစ်ကင်းပါသေးသည်။

တစ်ခါက အိပ်ရာဝင်ချိန်တွင် ကျွန်မအလွန်ချစ်သော ကြောင်ဖြူကလေးကိုဖွဲ့၍ “ဟောဒီမူစီလေးနဲ့ အဆောင်တော်ထဲဝင်ပြီး ယုယပိုက်များကာ စက်တော်ခေါ်တော့မယ်” ဟု ပြောမိသဖြင့် ပေါင်တွင်းကြောပြတ်မတတ် လိမ်ဆွဲခံရပါသည်။

နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးများတွင် မင်းသားနှင့် မင်းသမီး အချို့အချို့ ချစ်တင်းစကားဆိုပြီးလျှင် “ယုယပိုက်များကာ စက်တော်ခေါ်စေ...” အဆုံးသတ်လေ့ရှိသည်။ ထိုစကားမှာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သလောက် အဝိပျာယ်ရိုင်းဟန် ရှိပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်ကောက်ဖွားပုံတွေ

စာအုပ်စင်နှင့် ကွန်မ ခေတုကြသော စောစောပိုင်း အချိန်များမှာ ခေါင်းခေါက်ခဲခြင်း၊ ဝါးခြမ်းပြားနက်ခဲခြင်း၊ ပေါင်တွင်းကြောလိမ် ဆွဲခဲခြင်းအစရှိသော သည်းထိတ်ရင်ဖို စွန့်စားခန်းတွေ များလှပါသည်။ စာတွေ ပတ်သားနေရသော်လည်း အဓိပ္ပာယ် မသိသည်ကသာ များသည်။ ကိုယ့်ဖာသာ ထင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက် ဖွားသဖြင့် ယနေ့ထိ တွေးမိတိုင်း ရယ်ရင်သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ရှိပါသေးသည်။

ဦးပုည၏ တေးထပ်များ၊ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်၊ နန်းမတော် မြကလေးတို့၏ တဏှာ သီချင်းများကိုလည်း နှုတ်ဖျားရ၍ ရွတ်ဆိုနေခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါတွင် “နေ့မှီနိမ့်နိမ့် ဆင်တောင်းတော် ရွှေပုသိမ်နှင့်” အစရှိ မျှော်တော်စိုက်ခွေးချိုးကို ပတ်၍ ကျက်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ စာအုပ်ထဲတွင် ပုံနှိပ်စာလုံးမင်သေဖို့သဖြင့် “ဆင်တောင်းတော်” ဟူသော စထက်ချို့ငှာ အထဲက အဟိုက်ပြတ်နေသည်။ “ဆင်ပေါင်းတော်” ဖြစ်နေသည်။ “ပုသိမ်” ဟူသော စကားလုံးမှာ “သ” စာလုံးထဲတွင် မင်စက် စွန်းထင်းနေသည့်။ ထို့ကြောင့် “ပုသိမ်” မှ “ပုသိမ်” ဖြစ်နေသည်။

ထိုကဏ္ဍ၏ မူလနိမိတ်မှာ ရွှေကျင်ခပ် ပုသိမ် ပိုးပဝါခေါင်းပေါင်းကြီး အလွင့်သား ဆင်မြန်းထားသော ချစ်သူမင်းသားမင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်၏အာရုံမှာ ထိုနိမိတ်ပုံ မထင်လာတော့ချေ။ “ဆင်ပေါင်းတော် ရွှေပုသိမ်နှင့်” ဟု ပတ်ထားသဖြင့် ဆင်ပေါင်းများစွာ

မြင်လျက်ရှိသော ဆရာနှင့်ဆင်ကြီး၏ ကျောကုန်းထက်မှာ ရွှေပုဆိမ်ကြီး ထမ်းလျက် အမြိုင်သား ထိုင်နေသော မင်းသား၏ ရုပ်ပုံသာ ထင်မြင်နေမိပါသည်။

ထိုကဏ္ဍသီချင်း၏ အမိပွယ်ကို နောက်တော်တော်ကြားမှာ အမှန်ကို သိရပါသည်။ သို့သော် ယခုထိ ထိုသီချင်းသံကြားလိုက်လျှင် ဆင်အုပ်ကြီးနှင့် ရွှေပုဆိန်ကြီးကို ထမ်းထားသော မင်းသား၏ ပုံကိုသာ ခြေမြင်နေမိပါသည်။

ထို့နောက် ယခုနိကာသီချင်းကို မာတ်ပြားသီချင်းအဖြစ် ခေတခေတကြားရသည်။ “ပိုက်ကြီးနှင့် ရေချလာ...” ဟူသော အပုဒ်ကို ကြားသောအခါ ကျွန်မစိတ်တွင် “ထော် တံငါသည်တွေမေ့က အတော်ထင်ရဲ့ ရှာတယ်၊ သူတို့အိမ်ကမိန်းမ ကိုယ်ဝန်ဆောင်စိုက်ကြီးသည်တွေဟောင် မနေရဘူး၊ ရေထဲမိုးထဲလိုက်ရှာကြတယ်” ဟု စာဆိုသူကိုယ်တိုင် မရည်ရွယ်ခဲ့သော ကရုဏာရသကို ခံစားရပါသည်။

ကျောင်းစာအုပ်စင်များ

အိမ်ရှိစာအုပ်စင်များနှင့် စခန်းသွားပြီးနောက် ကျောင်းစာအုပ်စင်နှင့် ဆုံစည်းရပြန်သည်။ ကျွန်မငယ်စဉ်က ပညာသင်ခဲ့ရသော ကျောင်းများမှာ အညာဒေသ မြို့ငယ်လေးများရှိ အမျိုးသားကျောင်းများဖြစ်ပါသည်။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ သပိတ်ကြီး၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်သော အမျိုးသားကျောင်း ပညာရေးစနစ်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝ ခံစားခဲ့ရပါသည်။

အမျိုးသားကျောင်းများတွင် ပညာသင်ပေးသောစာနန်းအရ ဒုတိယဆင့်တွင် နက်စပီသဒ္ဒါ ပထမဆုပ် Nestle Grammar Book ၊ သင်စာပါသည်။ ဝါခက်ရှစ်ပါး Parts of Speech ကို ဥဒါဟရုတ်များနှင့် ပိုင်အောင် ဆလွတ်ကျက်ရသည်။ ဇာတိယဆင့်တွင် လေ့ကျင့်စနစ်များကို ဆတန်းထဲတွင် နှုတ်ဖြင့် လုပ်ကြရသည်။

အင်္ဂလိပ်စာစုများကို နှုတ်တိုက် ရွတ်ဆိုရသည်။ ကဗျာများမှာ အများအားဖြင့် ပုံဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းပါသော ကဗျာများ ဖြစ်သည်။ ဆရာက ဇာတ်လမ်းကို ရှေးဦးစွာ ပြောပြ၍ နှုတ်တိုက်ပေးသည်။ ထို့နောက် ကျောင်းဆင်းချိန် အတန်းထဲက မထွက်မီ လွယ်အိတ်တွေ လွယ်ပိုးရင်း အားရပေးရ ပျော်ပျော်ကြီး ကဗျာရွတ်ကြရသည်။

လေးတန်းတွင် မထာဝိဘာသာကို အင်္ဂလိပ်လို သင်ရသည်။ ဂဏန်း ပုစ္ဆာများမှာ အင်္ဂလိပ်လိုပေး၍ အင်္ဂလိပ်လိုပင် တွက်ချက်ရသည်။ (၄) ဆင့်ခေါ် (၅) တန်းမတက်လျှင် အင်္ဂလိပ်စာလုံးများကို အင်္ဂလိပ်စာလုံးနှင့်ပင် အနက်ပေးသော အဘိဓာန်ကို ကိုင်ရသည်။ ဖတ်စာထဲက မသိသော စာလုံးများကို "အိမ်စာ" အဖြစ် ရှာဖွေကာ ကော်ပီစာအုပ်တွင် ကူးရေးပြီး ဆရာကို ပြရသည်။ ထို့နောက် ထိုစာလုံးနှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ စာလုံးများကို ကျွက်ရသည်။

ကျွန်ုပ်မ ဝထမဦးဆုံး ကိုင်ရသော အင်္ဂလိပ်စာလုံးကို အင်္ဂလိပ်လို အနက်ပေးသော အဘိဓာန်မှာ နှစ်လက်မခန့် ထူ၍ အပုံးစိမ်းလေးနှင့် အလွန်လှပါသည်။ စာအုပ်တွင် ခြေရာရောင်စက္ကူပေါ်တွင် ရောင်နံရိုက်ထားသော အရုပ်ကားများ ပါပါသည်။ ငှက်ပုံ၊ ပန်းပုံ၊ လိပ်ပြာပုံကလေးများ၊ ကူးဆွဲခဲ့ရသည်ကို သတိရမိပါသည်။

ဤသို့ အင်္ဂလိပ်စာ အခြေခံသေးငယ်သဖြင့် (၅) တန်းကျောက်လျှင်ပင် ကျောင်းစာအုပ်စင်ကို ကောင်းစွာ သုံးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်း စာအုပ်စင်တွင် Bright Story Readers ခေါ် ကလေးဖတ် အလွယ်စား ပုံစာအုပ်များ ရှိပါသည်။ ထိုစာအုပ်များမှာ အဆင့်ဆင့် ရှိပါသည်။ ပထမဆင့်စာအုပ်များမှာ အလွန်ဆုံး စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ်လောက်သာ ရှိမည် ထင်ပါသည်။ စာလုံးများမှာ ဆိုက်ကြီး၍ ကြည့်လင်ပြတ်သားပါသည်။ အရုပ်များပါသည်။ သို့သော် ယခုခေတ် သရုပ်ပြစာအုပ်တွေလို တောဟောသီသီ ပါသည် မဟုတ်ချေ။

ငါးတန်းလောက်ကျောက်လျှင် စန်းပိုက် ငွေနှင်းဖြူနှင့် လှပသေးများ၊ ဆင်ဒရဲလား အစရှိသော ပုံပြင်များကို ငါးစားသလို မြန်မြန်ဖတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းဝိတ်ရက် (အဖိတ် ဥပုသ်) ဆိုလျှင် တစ်ထပ်ကြီးအိမ်ကို သယ်သွားပြီး ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ နှုတ်တန်းလောက် ကျောက်လျှင်ပင် Bright Story Readers များကို အဆင့်ဆင့်တက်၍ ဖတ်ခဲ့ရာ Lamb's Tales From Shakespeare နှိုက်ခင်းယားပြဇာတ်များ စကားပြောဝတ္ထုသွားနှင့် ရေးထားသော စာအုပ်အထိ ဖတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အမျိုးသားကျောင်း၏ ထူးခြားသော အခြေအနေ

ထိုခေတ်က အမျိုးသားကျောင်းများတွင် ထူးခြားသော အခြေအနေ တစ်ခုရှိသေးသည်။ အမျိုးသားကျောင်းများမှာ အစိုးရက ထောက်ပံ့ငွေနှင့် ပြည်သူများ၏ အလှူငွေ တစ်ဝက်စီနှင့် စခန်းသွားကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာများကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် လခပေးနိုင်ကြချေ။

အမျိုးသားကျောင်း ဆရာများသည် အများအားဖြင့် သပိတ်ကျောက် ကျောင်းသားများဖြစ်သည်။ သပိတ်ကျောက်နှင့် ပညာတစ်ခိုင်းတစ်စဖြစ်

မဲ့ကြပြီး ဆက်၍ အခန်းနာမ်ကား အမျိုးသားကျောင်းများတွင် ဝင်လုပ်
နေကြသူများ ပြစ်သည်။ ပညာအရည်အချင်းအားဖြင့် ဆရာဖြစ်ဖို့
မပြည့်မီကြသော်လည်း၊ စေတနာနှင့် ကြိုးစားမှု အပြည့်အဝ ရှိကြသည်။

အမျိုးသားကျောင်းများမှာ ဆရာ မလုံလောက်သော ပြဿနာနှင့်
ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ အရစ်နာမ် လုပ်နေကြသူတွေနှင့်လည်း၊ မပြည့်စုံ
သဖြင့် အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား ဘီအေ-ဘီအက်စီများကို ခေါ်ယူရသည်။
သူတို့က ထရနည်းနည်းနှင့် လုပ်ဖို့ ဝန်မလေးကြချေ။

အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားဆရာများသည် မြန်မာစကားမတတ်သဖြင့်
ကျွန်မတို့မှာ အင်္ဂလိပ်စကား မပြောဘဲမဖြစ်သောအခြေ ရောက်မဲ့မဲ့
ပြန်သည်။ ယုတ်စွာအဆုံး စာအုပ်ထဲက စာကိုတော့ဖြင့် အလွတ်ကျွန်ပြီ
ပြန်ဖြေနိုင်အောင် ပြင်ဆင်ထားရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အင်္ဂလိပ်စာ၊
အင်္ဂလိပ်စကားကို ဖတ်တစ်စွာလို့ ကြောက်လန့်မနေတော့ဘဲ ဖတ်ဖို့၊
ပြောဖို့ ဝန်မလေးဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအလေ့အကျင့်သည် စေ့အဖို့
ဟိုက်စကူး တက္ကသိုလ် အတန်းကြီးများသို့ ရောက်သောအခါသာမက
ဘဝတစ်လျှောက် ရုန်းကန် ကြိုးစားရာတွင် များစွာ အထောက်အကူ
ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဟိုက်စကူးတန်းစာအုပ်များ

အလယ်တန်းဒုတိယတန်းအောင်ပြီး ဟိုက်စကူးတန်း (၈) တန်း
(၉) တန်း (၁၀) တန်း သုံးနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းသော အင်္ဂလိပ်စာအုပ်များကို
ယခုပြန်၍ သတိပြုမိသောအခါ ထိုစဉ်အခါက C.N.E ခေါ် Council of National Education အမျိုးသား ပညာရေးကောင်စီဝင်

လူကြီးများဖြစ်ကြသော ဒီးဒတ်ပီးဘာချို၊ ပညာဝန်ဦးဖိုးကျား အစရှိသော လူကြီးများ၏ အမြော်မြင်ကြီးပုံကို အခြေကျေးဇူးတင်ဖူးပါတော့သည်။ ရှစ်တန်း အင်္ဂလိပ်စာအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်များမှာ

1. Tales of Troy.
2. Daneshury House by Mrs. H.Wood.
3. Gray's Elegy. ဟို့ ဖြစ်သည်။

Tales of Troy ထိုင်းမြို့တော် ပုံပြင်များစာအုပ်မှာ ဂရိရိုးရာ ပုံပြင်များ ဖြစ်သည်။ မိုးပုံမြေလျှိုး နတ်သမီး၊ နတ်သားတွေနှင့် လူသားအစ်သူရဲကောင်းတွေ၊ မင်းသား၊ မင်းသမီးတွေနှင့် ခွင့်စားခန်းသည်းထိတ်ရင်ဖိုခန်းတွေ အပြည့်ပါသည်။ ဖတ်လို့ အလွန်ပျော်စရာ ကောင်းလှသည်။

ထိုပုံပြင်စာအုပ်ကို ထိုစဉ်အခါက ဖတ်လို့ ပျော်သည့်ဟူ၍လောက် သော သဘောထားခဲ့သည်။ နောင်ခါ တက္ကသိုလ်တွင် အနောက်ဥရောပ စာပေများ၏ အစဉ်အလာများကို လေ့လာရသောအခါ ထိုပုံပြင်များ သည် နှစ်ပေါင်း (၃၀၀၀) ကျော်က ရှေးဟောင်း ဂရိဘာသာဖြင့် စပ်ဆိုခဲ့သော စာဆိုကြီး Homar ဟိုးမား၏ Illiad လူဝိယဖျိုမှ စကားကံနတ်ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ထိုကုလိယဖျိုကြီးသည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် စာပေ ၏ အခြေခံဖြစ်သော ရာမယနကဗျာဇာတ်တော်ကြီးနှင့် နှိုင်းယှဉ် လောက်ပေသည်။ ဥရောပစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို လေ့လာလျှင် ထိုရှေးဟောင်း ဂရိစာပေများကို အခြေခံနားလည်ထားဖို့ လိုအပ်ပေ သည်။ (၈) တန်းတုန်းက သင်ရသော ထိုင်းမြို့တော် ပုံပြင်များစာအုပ် သည် ကျွန်ုပ်အဖို့ စာပေရွှေကံခါးကြီး ပွင့်လွှားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်အုပ်ကစ တစ်ရာ

အစာရုံးထဲတွင် သင်ရသော ထွင်းမြို့ ပုံပြင်များကို အကြောင်းပြု၍ အလားတူပုံပြင်များကို Hawthorn's Tanglewood Tales နှင့် Stories From William Morris စာအုပ်များကို တိုးချဲ့ ဖတ်ခဲ့ရပြန်သည်။ ဤသို့ "တစ်အုပ်ကစ တစ်ရာ" ဖတ်နိုင်သည်မှာလည်း ဆရာများ၏ကျေးဇူး ဖြစ်ပါသည်။

Mrs. Henry Wood မစ္စစ်တင်ဒရီဂုဒ် ရေးသော Danesbury House ဝတ္ထုကို ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်အဖြစ် သင်ရသောအခါ ဆရာက ထိုစာရေးဆရာမကြီးသည် ထိုစဉ်အခါက မြန်မာစာပေ ပရိသတ် အသည်းခွဲ East Lynne အိလင်ဝတ္ထု (ရွှေခေါင်း မိုး၍ ရေးသော ရတနာပုံဝတ္ထု) ရေးသူဖြစ်ကြောင်း ထည့်ပြောသည်။

ထိုအခါ ကျွန်မတို့သည် ရတနာပုံ ဝတ္ထု၏ မူရင်း အိလင်ဝတ္ထုကို ရှာဖွေဖတ်ခဲ့ရသည်။ ဆရာကြီး ရွှေခေါင်း မန်တီးလိုက်သော ဝတ်လုံ မောင်မြတ်ထွန်းနှင့် မင်စိန်ကြည် ပိတ်ကားသီတင် နွဲ့မက်ခဲ့မှု သော ကိုဘာတင်၊ ခင်ခင်နု မူရင်းဖြစ်သော အာမိတော၊ ကာလိုင်နာ၊ လေဝီအိစေယ်တို့၏ အဖြစ်ကို ကျွန်မတို့မှာ ရင်နှင့်ဆောင် သနားကြီး ဝိုပွဲကြီး အကြိမ်ကြိမ် ဆင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအဗ္ဗယ်ကား ဝိုလွယ်ရယ်လွယ်အဗ္ဗယ် ဖြစ်ပါသည်။

Elegy ခေါ် လွမ်းရှင်းကဏ္ဍ

ကဏ္ဍအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်မှာ သောမ(စ်)ဂရေး၏ လွမ်းရှင်းကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။ ထိုကဏ္ဍစာအုပ်ကလေးမှာ အဝါရောင်

ပါးပါးကလေး ခြစ်သည်။ အင်္ဂလန်ပြည် ကိန်းဘရစ် တက္ကသိုလ်မှ ထုတ်ဝေသည်။ ကဗျာစာကိုယ်နှင့် စက်ဆစ် အဓိပ္ပာယ်မှတ်စုများပါ သည်။ ဆရာ မသင်မီကပင် ကိုယ်မှာသာဖတ်ပြီး နားလည်သလောက် နားလည်ထားသည်။

ထိုကဗျာမှာ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဝင်း သုသာန်မြေကို ကြည့်ကာ မမြဲသောတရားကို ပွားများ ဖွဲ့ဆိုသော ကဗျာဖြစ်၍ အတွေးအခေါ်မှာ နက်ရှိုင်းလှသည်။ စကားလုံးများမှာ ခုံညားသည်။ ကဗျာပုံစံမှာ ပြန်မာ လေးဆစ်ကဗျာကဲ့သို့ စာလေးကြောင်းကို ကာရန်ဖြင့် ဖွဲ့ဆိုင်းထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ လွယ်ကူလှသည်။

တစ်နေ့တစ်နေ့ ဆရာသင်ပြီးသလောက်ကို မှန်မှန်ကျက်သွား သဖြင့် အစအဆုံး လေးကြောင်းတစ်ပုဒ် အပုဒ်ပေါင်း (၃၂) ပုဒ် စာကြောင်းရေ (၁၂၈) ကြောင်းကို အာဂုံရခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် ကဗျာရွတ်ဆိုသော အလေ့အကျင့်ရှိသဖြင့် ဘယ်သူကမှ အကူက မမိုင်းဘဲ ကိုယ့်သဒ္ဒါတရားနှင့်ကိုယ် နှစ်နှစ်သက်သက် ကျက်ခဲ့သည်။ ယနေ့ထိ အမျိုးသော အပုဒ်များကို နှုတ်တွင် ရွတ်ဆိုနေပါသေးသည်။

ထို Elegy လွမ်းစွမ်း ကဗျာစာအုပ်ငယ်ကလေးတွင် စာဆိုသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပါသည်။ သူရေးခဲ့သော အခြားကဗျာများအကြောင်း ပါ သည်။ ကျောင်းစာအုပ်စင်တွင် ကိန်းဘရစ်တက္ကသိုလ်မှ ထုတ်သော အခြားသော ကဗျာများကို မတ်ခွင့်ရခဲ့သည်။ မှတ်စုများနှင့် ကဗျာ အလင်္ကာ၊ ဂုဏ်ရသများကိုလည်း ရှင်းပြထားသဖြင့် မတ်လို့ အရ သာ တွေ့ပြန်သည်။

မြန်မာစာသမိုင်း

ရှစ်တန်း၊ မြန်မာစာအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသောစာအုပ်မှာ မစ္စတာ မောင်မိုင်း၏ ဒေါင်းဂိုတာဖြစ်သည်။ အမျိုးသားကျောင်း ပြစ်သည်နှင့် အညီ အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်း မျက်မှောက်ခေတ် သမိုင်း နောက်ခံထား၍ ရေးသားထားသော စာအုပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ပြစ်ဟန်ဟူသည်။

ဆရာကြီး၏ လေးစွဲများသည် အလွန်စွတ်လို့ ဆိုလို့ကောင်းလှ သည်။ အရသာတွေ့လှသည်နှင့် ဆရာကြီး၏ အခြားသော စာအုပ် များကို ဆက်လက်စွာမေ့ မတ်ပြစ်ခဲ့သည်။ မှာတော်ပုံ ဝတ္ထု၊ မေ့ ခေတ် ဝတ္ထု၊ ဗိုလ်ဦးကား ဘိုဦးကောက်ဂိုကား အရှေ့သားစာအုပ်များနှင့် ထည့်ပါးရသဖြင့် မြန်မာစာပေနှင့် သမိုင်းစာပေနယ်တွင် မေ့လျော့ ကျက်စားခဲ့ရပြန်သည်။

ထိုအခါက အမျိုးသားကျောင်းများတွင် သမိုင်းသင်ကြားပုံမှာ အခြားသော အစိုးရကျောင်း၊ ဘာသာခြား သာသနာပြုကျောင်းများနှင့် လုံးဝမတူချေ။ သမိုင်းကို ဘာသာတစ်ရပ်အဖြစ် (၈) တန်းတွင် စ၍ သင်ရသည်။ မဟာကံတန်းများတွင် "မြန်မာ့အရည်" အစရှိသော ပုံဝတ္ထုသဘောပါသော စာအုပ်များကို သင်ခဲ့ရသည်။

(၉) တန်း၊ (၁၀) တန်း၊ (၁၁) တန်း သုံးနှစ်အတွင်း ဦးဘသန်း မြန်မာရာဇဝင်နှင့် ဟာထေး၏ ရာဇဝင် (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ) စာအုပ် နှစ်အုပ်လုံးကို ကိုင်ရသည်။ ထို့ပြင် ဗြိတိသျှရာဇဝင် သင်ရာတွင် လက်ဦးအစပြစ်သော ခရစ်မပေါ်မီ ရောမလူမျိုးတို့ အုပ်စိုးသော ခေတ်က အစပြု၍ သင်သည်။

အစိုးရကျောင်းများတွင် ပြဋ္ဌာန်းသော မြန်မာ့စာပေ စာအုပ်မှာ Cocks ဆိုလား အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ဦး ရေးသော စာအုပ်ဖြစ်၍ မြန်မာ့စာပေများကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာလူမျိုးများကိုလည်းကောင်း၊ ချီးနှိမ်ရေးထားသည်။ ဗြိတိသျှစာပေကိုလည်း လက်ဦးအစ ရောမ လူမျိုးများ အုပ်စိုးခဲ့သောခေတ်က စမသင်ဘဲ ၁၇၁၄ ခုနှစ် မျက်မှောက်ခေတ်ဟု သမိုင်းဆရာတို့ သတ်မှတ်ထားသောခေတ်က စ၍ သင်သည်။

ထိုသို့ သင်ကြားပို့ချပုံမျှင်း မတူသည်မှာ ဘာကြောင့်ဖြစ်သည်ကို ဝေဖန်စဉ်းစားစရာ မလိုပါချေ။ ကွန်မတီအား သင်ကြားပို့ချပေးသော ဆရာက ဗြိတိသျှ စာပေစင်သင်သောအခါ ရောမလူမျိုးများက ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ကွန်လုပ်အုပ်ချုပ်ကြပုံကို လက်ရှိ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီအစိုးရ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ပုံနှင့် နှိုင်း၍ သင်သည်။

မြန်မာပြည်တွင် ဘုရင်အမတ်ရထား လက်ထက် ထေရဝါဒ ဝုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကား၍ ယဉ်ကျေးမှုအထွတ်အထိပ် ရောက်နေခဲ့သော ၁၃ ရာစုအချိန်တွင် ဗြိတိန်နှင့် ဥရောပတို့၌ “အမှောင်ခေတ်” ဟု ခေါ်သော ကာလဖြစ်ပုံတွေကိုလည်း ထည့်၍ ပို့ချပေးသည်။

ဗြိတိသျှ စာပေကို သင်သောအခါ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ဝါဒ ဖွံ့ဖြိုးလာပုံကိုလည်း အရင်းအမြစ်ကစ၍ ပို့ချပေးသည်။ ထို့ပြင် ပါလီမန်စနစ် တဖြည်းဖြည်း ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ်လာပုံကိုလည်း ဇာန်မြန်ကျကျ လေ့လာရသဖြင့် နောင်တက္ကသိုလ်အတန်းကြီးများတွင် သမိုင်းနှင့် နိုင်ငံရေး သိပ္ပံများ လေ့လာသောအခါ အထောက်အကူ ရလေသည်။

သမိုင်းနှင့် စာပေ
အရာရှိကြီးများ၏ စာအုပ်စင်

ကျွန်မအဖို့ သမိုင်းဘာသာရပ်သည် စာပေလေ့လာရာတွင် အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည်။ သမိုင်းကို စိတ်ပင်စားသဖြင့် ထိုခေတ်က ပေါ်သော လယ်ကံ၊ ပစ္စိတ ဦးမောင်ကြီး၏ ဝညားနွဲ့ဝတ္ထု၊ တပင်ရွှေ ထီးဝတ္ထု စသော ဝတ္ထုများကို ဖတ်ခဲ့ပြန်သည်။

ဗြိတိသျှရာဇဝင်ကို ခေတ်ဦးကစ၍ သင်ခဲ့ရသဖြင့် ဆာဝါလတာ စကော့၏ ရာဇဝင်ဝတ္ထုကြီးများကို ဖတ်ဖို့ စိတ်ပါခဲ့ပြန်သည်။ ထိုစာအုပ်ကြီးများသည် သားရေပုံးနှင့် ရွှေစာလုံး၊ ရွှေရည်သုတ် အလွန် ခုံညားလှသည်။ တကယ်တော့ ကျွန်မကဲ့သို့ ရှစ်တန်း၊ ကိုး တန်းသမားနှင့် လတားလားဖွဲ့ မထိုက်သော စာအုပ်များ ဖြစ်သည်။

ထိုစာအုပ်ကြီးများသည် မင်းကြိုက်စိုးကြိုက် ဖြစ်သည်။ အရာရှိကြီး များ၏ ကလပ်စာအုပ်စင်ကို တန်ဆာဆင်လျက် ရှိသည်။ ထိုစာအုပ် များကို အဖေက ငှားပတ်သည်။ ဆိမ်ကိုတစ်ပွေ့ တစ်ပိုက်ကြီး သယ် ဝိုးလာသည်။ ကျွန်မကလည်း စာအုပ်ဆိုလျှင် ချမ်းသာမပေ။ ကိုယ်နှင့်တန်သည် မတန်သည်ကို မစဉ်းစား။ ကောက်ဖတ်သည်။

ငယ်စဉ်ကပင်သာ စာအုပ်များထဲတွင် ထိုဝတ္ထုကြီးများကို အကျဉ်းချုပ် အလွယ်လေးထားသော စာအုပ်တွေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုရာဇဝင် ဝတ္ထုကြီးများ၏ ဇာတ်လမ်းကို သိပြီးသား ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကွက်ဇာတ်လမ်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် မူရင်းအတိုင်းဖတ်ရသည်မှာ အလွန်ပင် အရသာ ရှိလှသည်။

ထို့ပြင် ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များကိုလည်း မူရင်းအတိုင်း ရှစ်တန်း၊ ကိုးတန်း၊ ဆယ်တန်းနှစ်များမှာပင် ဖတ်ပြီးခဲ့သည်။ အမှန်မှာ လုံးထပ်တင်စေ နားမလည်စေ့ စာတ်လမ်းများကို ငယ်စဉ်က ဖတ်သော "အလွယ်ဖတ်" စာအုပ်များမှ သိခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အထက် အရသာကို အာရုံပြု၍ ဖတ်ခဲ့သည်။ နားလည်၍ သဘောကျသော စာကြောင်းများကို ကော်ပီစာအုပ်ထဲမှာ ကူးထားသည်။ အထပ်ထပ် ပြန်ဖတ်၍ နှုတ်တိုက်ရနေသည်။

ရိုတ်စပီးယား၏ ရာဇဝင်ပြဇာတ်များကို အလွန်ပင် နှစ်သက်ခဲ့ဖူးသည်။ ဂြိုဟ်သျှာရာဇဝင်ကို ကျေကျေညက်ညက် သင်ရသဖြင့် နောက်ခံ သမိုင်းကြောင်းနှင့် စာတ်လမ်းကို သိပြီးဖြစ်သည်။ နားလည်သရွေ့ စာကြောင်းလေးများကို ဣတ်ဆိုလိုက်၊ စာအုပ်ထဲကူးရေးလိုက်နှင့် အလွန်လျော်သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ ဒုတိယမြောက် ရန်မျတ်ဘုရင် ပြဇာတ်တွင် စာတ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဘုရင်၏ ဦးရီးဖတ် မြို့စားကြီးသေရာ ညောင်စောင်း၌ လဲလျောင်းရင်း မိမိ၏တိုင်းပြည်ကို ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုသော စာပုဒ်များကို နှစ်သက်လှ၍ စာအုပ်ထဲ ကူးယူထားသည်။

တိုင်းပြည်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မှေ၍ မိမိလူမျိုးဇာတိ၏ တက်ကြွသောမာန်ဖြင့် သီကုံးဖွဲ့ဆိုထားသော ဟေဗာကို ဖတ်ပြီး ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ့်လူမျိုးကို ထို့နည်းတူစွာ မာန်တက်မိပါသည်။

This royal throne of kings, this scepter'd isle,
This earth of majesty, this seat of Mars.

.....
This happy breed of men, this little world

This blessed spot, this earth, this realm,
This England .....

စာကြောင်းများကို ကော်ပီစာအုပ်ထဲမှာ ကူးထားပြီးလျှင် “မေယျာ
..... ဓမ္မမြေ..... ပတ်လည်ရေးဝန်းလျား.....” အစရှိသော ဘုန်း
တော်ဘွဲ့ သီချင်းသားများကိုပါ ထည့်ရေးသားမိပါသည်။ ရိုတ်စပီးယား
ပြဇာတ်ထဲက အလင်္ကာစကားများကို နှုတ်တိုက် အချို့ အတက်ရသော်
လည်း မများလှပေ။ သို့သော် အင်္ဂလိပ်စကား သုံးနှုန်းရာတွင် လေး
နက် ခုံညားသော စာသားများကို မှတ်မိနေပါသည်။

တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းခြင်းရာ တစ်စုံတစ်ရာသော အပြစ်
အပျက် အတွေးအခေါ် မိနားမှု စသည်တို့ကို စာဖွဲ့မည်ရှိသောအခါ
“ဘယ်လိုများရေးရပါ” ဟု စဉ်းစားပြီး အကောင်းဆုံးသော စကား
ဖွဲ့များကို ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်စာကိုယ်တွေထဲမှာ ရှာတွေ့နိုင်ခဲ့သည်။

အပြည့်အဝ နှုတ်တိုက်အလွတ် မရစေကာမူ စကားထပိုင်အစ
လေးတွေ ကပေါက်တိကပေါက်ချာ မှတ်မိနေသည်။ ထိုစကားများ
သည် ဘယ်ပြဇာတ်၊ ဘယ်အခန်းမှာ ဘယ်သူက ပြောသည်ကိုကား
ထောင်းစွာ မှတ်မိသဖြင့် ရိုတ်စပီးယား စာအုပ်ကြီး ထောက်ပွင့်လိုက်
လျှင် လွယ်လွယ်နှင့် သွားတွေ့သည်။ နှုတ်တိုက်အလွတ်မရဘဲ
စာအုပ်ကို ဖွင့်ဖွင့်ကြည့်နေရသည်ကိုပင် ဟန်ခါတစ်ခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကို
အားမရ ဖြစ်မိသည်။

အပိုမြန်မာစာ-အပိုအင်္ဂလိပ်စာ

သင်တန်းတွင် စိတ်ကြိုက်ဘာသာအဖြစ် အပိုမြန်မာစာ၊ အပို
အင်္ဂလိပ်စာ၊ အပိုသင်္ချာ ယူနိုင်ခွင့် ရှိသည်။

- အပိုအင်္ဂလိပ်စာအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်များမှာ -
1. Lay of the last Minstrel (Sir Walter Scott) (Canto VI)
  2. Tales of life and adventure. (H. G. Wells.) တို့ဖြစ်သည်။

ဓမ္မကျောင်းပိတ်လျှင် ရှေ့နှစ်သင်ရမည့် စာအုပ်များကို ကြိုတင်ဖတ်ထားသော အလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ထိုစာအုပ်များကို အဘိဓာန်တစ်အုပ်ဖြင့် တစ်ဓမ္မလုံး ဝုပ္ပလောင်လောင်ထဲတွင် ဖတ်ခဲ့ရသည်။

ပို၍ ပင်ပန်းဆွင်ထော့ မောပါလတာစကော့ တရား Lay ကို နောက်ဆုံးအခန်း (၆) ကိုသာ သင်ရမည်ကို မသိခဲ့သဖြင့် အစမှ အဆုံး (၆) ခန်းစလုံး ကျောင်းပိတ်ချိန်အတွင်း ဖတ်ရသည်။ စာလုံးစက်များကို အဘိဓာန်တွင် ကြည့်၍ အင်္ဂလိပ်စာလုံးများဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖော်တာ ကော်ပီစာအုပ်နှင့် ကူးခဲ့ရသည်။ ကျောင်းဖွင့်မှ နောက်ဆုံးအခန်းတစ်ခန်းကိုသာ သင်ရမည်ဟု သိရသည်။

H.G. Wells၏ ဝတ္ထုတိုများမှာ သိပ္ပံဝတ္ထုများဖြစ်၍ ကိုယ့်ဘာသာ ဘယ်လိုပင်ဖတ်လို နားမလည်သဖြင့် လက်ရွေးစုလိုက်ရသည်။

- သင်ရိုး အင်္ဂလိပ်စာအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်များမှာ -
1. Oliver Twist (Charles Dickens.)
  2. Treasure Island (R.L. Stevenson.)
  3. Rhyme of the Ancient Mariner. တို့ ဖြစ်သည်။

ဈားလစ်ဒစ်ကင်းရေးသော ဩလစ်ဗာတွစ်ဝတ္ထုမှာ မူရင်းကို မြို့ထားသော စာအုပ်ဖြစ်၍ ပမာဏအားဖြင့် တိုသော်လည်း စာကိုယ်မှာ မူရင်းအတိုင်း တော်တော်များများ ပါသည်။ ဝါကျကြီးတွေက ရှည်လျားပါသိသည်။ သဒ္ဒါနှင့် ဝါကျတည်ဆောက်ပုံများကို ဆောက်တန်း

များတွင် ထပ်တလဲလဲ ကျေညက်အောင် သင်ခဲ့ရသဖြင့် အခက်အခဲ မရှိဘဲ နားလည်နိုင်ခဲ့သည်။

တော်ဝင်ဆန်၏ ရတနာကျွန်း၊ ဝတ္ထုမှာ မူရင်းအတိုင်း စာအုပ်ထုကြီး ဖြစ်သည်။ ဇွန်စားမနားအပြည့်ပါသဖြင့် ခုတ်လို့ကောင်းလှသည်။ ပင်လယ်စားပြင်တွေကို ကျိန်ဆဲသော စကားတွေကို ပါးစပ်ထဲမှာရပြီး ဇေ့စဉ် အချင်းချင်း စကားပြောရာတွင် သုံးရသည်မှာလည်း အရသာ တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်လို အဆဲတော့ အတော်မျိုးနဲ့ထောင် တတ်ခဲ့သည်။

Rhyme of the Ancient Mariner လှသမားဆိုကြီး၏ ကဗျာမှာလည်း အလွန် ရွတ်ဖတ်လို့ ကောင်းလှသည်။ မေတ္တာ၏ အန္တတန်ခိုးသည် ဘေးရန်မှကင်းလွတ်ကြောင်း ပုံဝတ္ထုထားသည်။ ပင်လယ်ထဲမှာ ငါးရုဉ်းလို့ မြှူငါးတွေ လရောင်ထဲ မြှူနေကြသည်ကို မြင်၍ မေတ္တာစွားသော ကဗျာကို ယနေ့ထိပင် ရပါသေးသည်။

Oh happy living things!
No tongue their beauty might declare,
A spring of love gushed from my heart
And I blessed them unaware;

ထိုအခါက ပြဋ္ဌာန်းသော စာအုပ်များမှာ စာဆရာ၏မြောက်သည် သာမက လူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် နှလုံးသွင်းရမည့် တရား သဘောတွေ ပါပေသည်။

ဆာဝါလတာစကော့၏ ကဗျာသည် ကျွန်ုပ်အား စာရေးဆရာ အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်လိုက်သော အင်အားစုတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုကဗျာအစတွင်-

Breathes there the man with soul so dead,
Who never to himself hath said
This is my own my native land!

ဟူ၍ အစချီကာ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ်မြေကို မချစ်သောသူသည် အချည်းနှီး
တည်း ဟူသော သဘောတရားကို ဖွဲ့ဆိုထားသည်။

ထိုကဏ္ဍကို ဆရာက သင်သောအခါမှာလည်း မျိုးချစ်စိတ်
အရေးကြီးပုံကို အထူး "မွန်း" ချိသင်သည်။ ကျွန်မသည် ထိုကဏ္ဍများကို
နှစ်သက်မြတ်နိုးစွာ အာဂုံဆောင်ခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ်ရောက်သောနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းအတွက် ထို
ကဏ္ဍကို ဘာသာပြန်ကာ တေးထပ်ကဏ္ဍ ရေး၍ပို့ခဲ့သည်။ ကလောင်
နာမည်တွေ ဘာတွေလည်း ထည့်မပေးတတ်။ သည်အတိုင်းပင်
ပေးလိုက်ရာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့က "ခင်မျိုးချစ်" ဟု ကင်ပွန်းထပ်ပေး
လိုက်သည်။ ထိုအမည်ဖြင့်ပင် တစ်သက်လုံး လှလှပပခံရကော့သည်။

အခြားစာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များ

ကျွန်မအဖို့ ဖတ်စရာစာအုပ်တွေ ချမ်းသာလှသည်။ အိမ်က
စာအုပ်စင်၊ အရာရှိကလပ်မှ စာအုပ်စင်၊ ကျောင်းစာအုပ်စင်များအပြင်
အခြားအိမ်တွေက စာအုပ်များ ရှိသေးသည်။

ထိုခေတ်က အရာရှိကြီးများ၊ ဝတ်လုံတော်ကြီးများသည် အလွန်
စာဖတ်ကြသည်။ သူတို့ငယ်စဉ်က ဖတ်သောစာအုပ်များ၊ နိုင်ငံခြား
ပညာတော်သင်သွားရင်း ယူလာခဲ့သော စာအုပ်များမှာ တစ်အိမ်လုံး
ထားစရာမရှိ ပြည့်နှက်နေသည်။

“ဟေ့... မြေရေ လာပါအုံးကွာ၊ မင့်အန်ကယ်ရဲ့စာအုပ်တွေ ခြံတက်ကုန်ပြီ၊ လာရှင်းပြီး မင်းယူချင်တာတွေ ယူသွားပါကွာ” ဟု သူတို့၏ စနီးများက အသာတကြည် မိတ်ဆွေတတ်ကြပါသည်။

ကျွန်မအဖို့ကား “ရာခဂြိုဟ် ပြည်ဌာန ကာကတံ့ လှမော်” အစရှိသော စုံထောက်သံနှင့် “တစ်နှစ်မှ တစ်ခါကြိုတယ် ရတနာပုံ ဆိုက်မယ့် သူငွေ” ဟူသော တီးလုံးနှင့် သိုင်းကွက်ကျွန်းကား အပြေးသွားပါတော့သည်။

ကျွန်မသည် တစ်နေ့ကုန်တစ်နေ့ခန်း ခြံ၊ ပုဏ္ဏား၊ ပိုးဟပ်များကို ရှင်းလင်းပြီး စာအုပ်ကြီးတွေကို ကားနှင့်တင်၍ သိမ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ အိမ်ရောက်သောအခါ “ဒီကောင်မ... သူများအိမ်က အမှိုက်တွေ သယ်လာပြန်ပြီ” ဟု ဆီးဆူခံရပါသည်။

ဘယ်သူက ဘယ်လိုပင်သူ့သူ ကျွန်မအဖို့ စာအုပ်တွေနှင့် နေရာ သည်မှာ တံနန်းမြင့် အဆောင်ဆောင်ပေါ်မှာ စံစားနေရသည်နှင့်မခြာ ပျော်နေပါသည်။ အရာရှိကြီးများ၏ စာအုပ်စင်များမှာ ဥရောပစာရေး တွင် “ဆင်ကြီး”တွေဟု ဆိုလောက်သော Carlyle, Gibbin, Ruskin, Macaulay စသော စာရေးဆရာကြီးများ၏ စာများနှင့် တွေ့ရပြန်သည်။ ကျွန်မမှတ်မိသလို ထိုစာပေမျိုးကို စာပေဥယ်စုံ ကျမ်းစာအုပ် (Set) အစုံတွေနှင့် တွေ့ရပါသည်။ ထိုစာရေးဆရာ ကြီးများ ထွန်းကားခဲ့သော ခေတ်သမိုင်းကြောင်းကို အမျိုးအပြစ် ဖျေသည်။ ထို့နောက် စာရေးဆရာကြီးရေးခဲ့သော စာပေများအကြောင်း ဆွေးနွေးပြီးနောက် စာအုပ်မြည်းအဖြစ် စာအုပ်များမှ ကောက်နုတ် ချွတ်များ တင်ပြထားသည်။

ကျွန်မသည် ကိုယ်နှင့်မဆုံရင်ကန့် ထိုစာအုပ်ကြီးတွေနှင့် ယဉ်ပါး
ရသည်။ စာအုပ်ဆိုလျှင် ဖတ်ဖို့ဝန်မလေးသဖြင့် ဖတ်ရသည်ကိုပင်
မပြန်နေသည်။ ထိုစာအုပ်တွေထဲက ဦးမေအောင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ
ပြန်ထားသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်ကျမ်းကိုလည်း ဖတ်ဖူးရသည်။

မြန်မာလူမျိုးထဲက အင်္ဂလိပ်စာကို ပြောပြမြောက်စွာ ရေးနိုင်
သည်ကို ဂုဏ်ယူအားကျခဲ့မိသည်။ ထို့ပြင် ထိုအခါက ဂန္ထလောက
မဂ္ဂဇင်းကို မှန်မှန်ဖတ်ရသည်။ ထိုအခါက ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာ
သာနှင့် ရေးနေကြသော မြန်မာလူမျိုးလူကြီးများကို အားကျခဲ့ရ
သည်။ အထူးသဖြင့် တက္ကသိုလ် ပိရကတ်တိုက်မှူး ဦးခင်ဇော်(ကေ)
၏ ဆောင်းပါးများကို အထူးပင် စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ခဲ့ရသည်။

ခြံတက် ပိုးစားနေသော အတုဂြိုဟ်ကြီးများ၏ စာအုပ်စင်မှ ရခဲ့
သော စာအုပ်များထဲတွင် Bernard Shaw ဘာနစ်ရှော့၏ ပြဇာတ်နှင့်
နီဒါန်း၊ အမှာစာများ၊ ဩစကာဝိုင်း၊ Oscar Wilde ၏ ပြဇာတ်နှင့်
ဝတ္ထုတိုများ၊ သောမ(စ်)ဟာဒီ၏ ဝတ္ထုများ၊ ဟောလ်ကိန်း၏ ဝတ္ထု
များပါခဲ့သည်။

အနားမှ မသိခဲ့သော တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်

ဆယ်တန်းအောင်၍ တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်သောအခါ တက္ကသိုလ်
စာကြည့်တိုက်ကြီးသို့ အနားမှမသိဘဲ နေခဲ့ပါသည်။

အကြောင်းရှိသည်။ ကလပ်စစ်ခေါ် စာပေ “ဆင်ကြီး” တွေ၏
စာပေတွေကို မဆိုမဆုံ ဝါးမျှိုခဲ့ရသဖြင့် ငြီးငွေ့ရမှန်းသိလာခဲ့သည်။
ထိုသို့ သိတတ်လာခြင်းမှာ ရန်ကုန်ရွှေမြို့တော်ကြီးအတွင်း စာအုပ်

ဆိုင်များတွင် ခင်းကျင်းထားသော ရောင်စုံမျက်နှာဖုံးနှင့် မဂ္ဂဇင်း၊ ကျွန်းနယ်များ၊ လှပတောက်ပြောင်သော အရုပ်မျက်နှာဖုံးနှင့် အချမ်း၊ လျှို့ဝှက်သဲဖို၊ ခုံထောက်၊ လှလျှို ဝတ္ထုစာအုပ်များကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကွန်မဿည် ထိုအချိန်ထိ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ဆိုလျှင် သားရေဖုံး၊ ရွှေစာလုံးနှင့် စာအုပ်တူကြီးတွေသာ မြင်ဖူးပါသည်။ အရောင်စုံ လှပသော မျက်နှာဖုံးနှင့် ဝတ္ထုစာအုပ်၊ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်များကို မမြင်ဖူးသော "တောသု" ဖြစ်ပါသည်။

ထိုဝတ္ထုစာအုပ်တွေ မဂ္ဂဇင်းတွေနှင့် ပျော်နေလိုက်သည်မှာ တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်ဆီသို့ ခြေဦးပင် မလှည့်တော့ချေ။

စာရေးဆရာ သတင်းစာလောက

တက္ကသိုလ်မှ ဒီဂရီဘွဲ့ တစ်ခုမှမရခဲ့ဘဲ ကျောင်းထွက်၍ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာလောကထဲသို့ ကံက ပစ်ခွဲလိုက်ပြန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အပျော်ဖတ်၊ အချမ်း၊ ခုံထောက်၊ လျှို့ဝှက်သဲဖို ဝတ္ထုတွေနှင့် ကြာကြာ မပျော်လိုက်ရဘဲ ရှိခဲ့ပြန်သည်။

တစ်ဖန် သတင်းစာပညာနှင့်ဆိုင်သော စာအုပ်များ၊ တိုင်းရေးပြည်ရာစာအုပ်များနှင့် ထိတွေ့ခဲ့ပြန်သည်။ ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်ပုံ ဝန်မလေးဘဲ ဖတ်သော အကျင့်ရှိ၍ ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ပေမယ့် စိတ်နှင့် မတွေ့သဖြင့် စိတ်ထဲတွင် မှတ်မှတ်ရရ မရှိခဲ့ချေ။

အလုပ်သင်္ဘောအဖြစ် ဘယ်စာအုပ်မဆို ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် စာဖတ်ရသည်မှာ ရှေးကလို "အပျော်" မဟုတ်တော့ဘဲ "အလုပ်"

ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် ဦးနောက်နှင့် အသည်းနှလုံးတို့၏ အလုပ်လုပ်ပုံကို သဘောပေါက်မိပါသည်။

ငယ်ငယ်ကစ၍ ရသစာပေများကို ဖတ်ခဲ့ရသည်မှာ အသည်းနှလုံးသားဖြင့် ခံစားချက် အပြည့်အဝရှိခဲ့သည်။ အလုပ်သဘောအရ သတင်းစာပညာ၊ ကမ္ဘာရေးရာ နိုင်ငံရေးရာနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်များကိုကား ဦးနောက်အလုပ်သက်သက်ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ငယ်စဉ်အရွယ်က အကုန်ကြောင့် ကိုယ်ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ဘာစာအုပ်မဆို ဖတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အလုပ်နှင့် တူအောင်တော့ လုပ်လို့ ဖြစ်နိုင်ခဲ့သည်။

သည်လိုနှင့် စစ်အတွင်း ကျောက်ခဲရပြန်သည်

စစ်အတွင်း စာအုပ်သစ်များ မရနိုင်သဖြင့် ငယ်ငယ်က ဖတ်ခဲ့သော "နှုတ်ခမ်းဓမ္မ" စာပေ "ဆင်ကြီး" တွေနှင့် ပြန်စခန်းသွားရပြန်သည်။ ဖတ်ပြီးသား စာအုပ်တွေ ထပ်ခါဖတ်နေရသည်။

ရိုတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်များကို ပြန်ဖတ်ရသည်။ စားသုံးလို့ မကုန်နိုင်သော ဆင်ပေါင်ကြော်ကြီးဖြစ်၍ ဂျပန်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံး "ထုံပြင်း ထုံပြင်း" နှင့် ဆင်ပေါင်ကြော်ကြီး အရွတ်ကို ကိုက်ခဲ၊ အရိုးဖြင့်ဆီ စုပ်နေခဲ့ရပြန်သည်။

စစ်ပြီးခေတ်

စစ်ပြီးခေတ်တွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် တစ်ပိုင်းတစ်စ ဖြစ်ခဲ့ရသော တက္ကသိုလ်ပညာကို တစ်ဖန် အခဏကောက်၍ ပြန်ဆက်သင်

သည်။ ဝိဇ္ဇာတန်း၊ နောက်ဆုံးနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာပေ ဘာသာ
ရပ်ကို ယူခဲ့သည်။ ယခင်ငယ်စဉ်ကမတိမဲ့သော စာများက များစွာ
အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းပြန်တက်သောအခါ ကျွန်မအသက်သုံးဆယ်
ကျော်ပြီဖြစ်၍ ဣဝင်စာပေ စာအုပ်ကြီးများနှင့် ထိုက်တန်သောအရွယ်
ရင့်ကျက်သော စိတ်နေစိတ်ထားရှိပြီဟု ထင်ပါသည်။

တချိန်တစ်ခါက "ဒီစာတွေတော့ အီနေပြီဟု" ခြေဦးမလှည့်ခဲ့
သော တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက် စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များကို ထိုအခါ
ကျမှ အသုံးပြုတတ်ခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဘွဲ့လွန်သင်တန်း
တက်သောအခါတွင် စာကြည့်တိုက်၏ အထောက်အကူကို ကျေးဇူး
တင်ရမှန်း သိခဲ့ရပါသည်။

တစ်ခါက ပါမောက္ခ ဆရာဦးမျိုးမင်းနှင့်တွေ့၍ ကျွန်မ အင်္ဂလိပ်
ဘာသာဖြင့် စာရေးနေသည်ကို ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ပြောပါသည်။
ကိုယ့်ဆရာသမားက ဤကဲ့သို့ ပြောသည်မှာ ကျွန်မအဖို့ အောင်မြင်မှု
မှတ်တိုင်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မက ဆရာအား ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

"အင်္ဂလိပ်စာကို ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက် ကျွန်မရေးနိုင်တယ်
လို့ ဆိုရင်တော့ ဆရာတို့တက္ကသိုလ်ရဲ့ကျေးဇူးလဲ မကင်းပါဘူး။
ဆရာတို့၊ ဒေါက်တာထင်အောင်တို့၊ ဆရာဦးကံကြီးတို့ သင်ကြားပေး
လိုက်တဲ့ ပညာတွေကြောင့် ဒီလိုရေးတတ်တယ်ဆိုရင်လဲ မမှားပါဘူး။"
ထိုအခါ ဆရာဦးမျိုးမင်းမှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားပါသည်။

“အင်္ဂလိပ်စာတတ်ဖို့၊ အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်ဖို့ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ရရှိ မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်ဟာသာ စာတွေဖတ်ဖူးရင် ရေးတတ်တာပဲ။ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရတိုင်းလဲ အင်္ဂလိပ်စာ မရေးတတ်ပါဘူး။”ဟု တစ်ဆစ်ချ အမှန်တရားသဖွယ် တင်ပြတတ်ကြသည်။

မှန်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ မရဘဲ စာရေးတတ်သူတွေ ရှိကြသည်။ သို့သော် ကျွန်မကိုယ်တွေ့ပြောရလျှင် တက္ကသိုလ်ကို ပြန်တက်၊ ဝိဇ္ဇာတန်း ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများ တက်ခဲ့ရသဖြင့် စာရေးရာတွင် များစွာ အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရဘွဲ့လွန်သင်တန်းတွေ မတက်မီကပင် စာအုပ် တွေ ဖတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် အစွဲလွယ်အိတ်သဖွယ် တွေရာ ကောက်ထည့် အစီအစဉ်မရှိ ပရမ်းပတာ ဖြစ်သည်။

ဘွဲ့ရ၊ ဘွဲ့လွန် သင်တန်းများတက်သောအခါ ထို “အစွဲလွယ် အိတ်” ထဲက ပစ္စည်းတွေကို စနစ်ဇယားနှင့် ထားတတ်လိုတတ် သုံးစွဲတတ်ခဲ့ရသည်။ ပစ္စည်းတွေကို သူ့နေရာနှင့်သူ နေရာချလိုက်သော အခါကျမှ “ဟာတွက်” တွေ တွေ့ရပြန်သည်။

ဥပမာ ... ရိုတ်စပီးယား ပြဇာတ်များကို ဖတ်ခဲ့ရာ မည်သည့် ပြဇာတ်ကို မည်သည့်ကို အကြောင်းပြု၍ မည်သို့အား ရည်သွန်း၍ ရေးခဲ့သည်ဟူသော သမိုင်းဝန်ခံကို မလေ့လာ မဖတ်ခဲ့ဖူးချေ။

ထို့ပြင် ရိုတ်စပီးယားနှင့် အခြားပြဇာတ်ဆရာကြီးများ၏ ပြဇာတ် နှင့် တဗျာများကို မဖတ်ခဲ့ဖူးချေ။ ထိုစာများကို ဖတ်ဖူးမှ လိုခေတ်စာပေ နှင့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အခြေအနေများနှင့် စပ်ဟပ်၍ ပိုအရသာ ရှိခဲ့သည်။

တစ်ဖန် (၁၇) နှင့် (၁၈) ရာစု စာပေများကို ရွေးကမပတ်ပျိုး
ခဲ့ချေ။ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့လွန်သင်တန်း တက်သောအခါမှ Alexander
Pope အလခန္ဓာပုပ်၊ Jonathan Swift ဂျီနုသန်ဆွစ်တို့၏
သရော်စာများကို ဖတ်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်မှာ အတိုင်းမသိ နှလုံးသာ
အိကာ နှစ်သက်ခဲ့ရပါသည်။ ငယ်ငယ်က ဂျီနုသန်ဆွစ်၏ ဂါလီလာ
ခရီးစဉ် Gulliver's Travels ကို ကလေးများအဖို့ အလွယ်ဖတ်
စာအုပ်ကလေးများ ဖတ်ခဲ့ရပူးသည်။ ပိဋကောက်ဆုံးနှစ် အတန်းတွင်
ပူရင်းစာအုပ်ကို သင်ရမှ ထိုခေတ်က လူများနှင့် အခြေအနေကို
သရော်သောစာ ပြစ်ကြောင်း နားလည်ရသည်။

ကျွန်ုပ်အဖို့ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်ခဲ့ရ၍ ဖတ်ပူးလေ့လာပူးသော
စာအုပ်တစ်အုပ်မှာ အလက်ခန္ဓာပုပ်၏ Dunciad အန္တပူရ ဖော်ကွန်း
ကဗျာရည်ကြီးဖြစ်သည်။ ထိုကဗျာကြီးကို ကိုယ်ဖာသာ ဖတ်ဖြစ်လိမ့်
မည် မဟုတ်ဟု ထင်ပါသည်။ ဖတ်ဖြစ်သည်ဆိုလျှင်လည်း တက္ကသိုလ်
က ဆရာများ ပို့ချသင်ကြားပေးသလို ပြည့်ပြည့်ဝဝ နားလည်မည်
မဟုတ်ချေ။

ထိုအန္တပူရဖော်ကွန်းကဗျာကြီးမှာ ခမ်းနားလှသည်။ စကားလုံးတွေ
ကလည်း ကြွယ်ဝသည်။ ထိုကဗျာကြီး၏ အကြောင်းဆရာမှာ
စာဆိုသူ အလက်ခန္ဓာပုပ်က သူနှင့် ခေတ်ပြိုင် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကို ညစ်
ပတ်ကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေ ရုက္ခန်းများနှင့်
နှိုင်းစာနိုင်ပေသည်။

ထိုကဗျာကြီး အပါအဝင် (၁၈) ရာစု စာပေများကို ပို့ချသင်ကြား
သူမှာ ခြိတ်သျှင်ကောင်စီမှ ကထိက မစ္စတာဖော်ဂင် ဖြစ်သည်။

သို့လွန်သင်တန်းများတွင် အများအားဖြင့် စာအုပ်များကို ကျောင်းသားများက ကိုယ့်ဖာသာ ဖတ်ကြရသည်။ ဆရာက အတန်းထဲတွင် ထိုစာအုပ်၏ နောက်ခံသမိုင်းကြောင်းနှင့် သိသင့်သိထိုက်သော အကြောင်းအရာများကို ပြောပြသည်။ စာအုပ်ထဲမှ အရေးကြီးသော အခန်းများအချို့ကို ဖတ်ပြသည်။ ရှင်းပြသည်။

ထိုအန္တပူရီ မော်ကွန်းကဗျာကြီးကို သင်ကြားပို့ချသောအခါ မစ္စတာ မော်ဂင်သည် ထိုစာအုပ်နှင့် ဝတ်သက်သော အကြောင်းအရာနှင့် ဝေဖန်ချက်များကို ဆွေးနွေးသည်။ စာအုပ်ထဲက စာပုဒ် တော်တော်များများကိုကား အတန်းထဲက အမျိုးသမီးများကို အားနာ၍ ဖတ်ပြလိုမဖြစ်တော့ချေ။ စာပုဒ်အချို့ကို ဖတ်ပြရင်း ဓာတ်နေရာရောက်လျှင် ရုပ်တန်းက ရုပ်ထားရပြန်သည်။

ထိုအခါမျိုးတွင် မစ္စတာမော်ဂင်သည် ဖတ်ပြရင်း ရုပ်ထားပြီး သူစိတ်ထဲမှပင် ဆက်ဖတ်၍ မျက်နှာကြီးရဲကာ အမျိုးသမီးများဖက်တစ်ချက်ကြည့်လိုက် တစ်ဖက်ချက်နှာလွှဲပြီး အားရပါးရ ရယ်ပါတော့သည်။ ထိုကဲ့သို့ သင်ကြားပို့ချပေးနေသောအချိန်တွင် ကျောင်းသားများလက်ထဲတွင် မူရင်းစာအုပ် ကိုင်မထားကြသဖြင့် ဘာရယ်ရမ္မန်းမသိဘဲ သူ့အဖြစ်ကိုသာကြည့်ပြီး ကွန်မတီ လိုက်ရယ်ကြရပါသည်။

ကွန်မသည် ထိုကဗျာကြီးကို စာကြည့်တိုက်မှထုတ်၍ ကိုယ့်ဖာသာ ဖတ်ပါသည်။ (ပုပ်) က ဆဲထားသော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် (ပုပ်) ဆဲ မည်ဆိုလျှင် အလွန်ဆဲထိုက်လှသည်ကို သိနားလည်ရသည်။ ထိုအခါ ပုပ်၏ဆဲစာကို “ကိုယ်တိုင်တိုက်တွန်း ချီးမွမ်းစိတ်တူ” ဆိုသလို ကောင်းချီးဩဘာ ပေးမိပါသည်။

စာအုပ်စင်မှ မိတ်ဆွေကောင်းများ

ကျွန်မအဖို့ ငယ်စဉ်မှစ၍ စာအုပ်စင်များမှ မိတ်ဆွေကောင်းများနှင့် တွေ့ခဲ့ရသဖြင့် ကံကောင်းလှပေသည်။ ကျောင်းတွင် သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သော ဆရာများကိုကား အတန်းငယ်လေးမှ အတန်းကြီးများအထိ အမည်မှာမစဉ်၍ ရေတွက်ဖြင်းငှာ မတတ်နိုင်ခဲ့ပေ။ မကျေးဇူးကြီးပါပေသည်။

ငယ်စဉ်က အခြေခံပေးခဲ့သဖြင့် အတန်းကြီးများရောက်သောအခါ စာကြီး ပေကြီးများကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းမှအစ အပြင်လောကတွင်လည်း တစ်လုံးတစ်ဂါယာဆိုသလို သင်ပြလမ်းညွှန်သော ပညာရှင်များကိုလည်း ထိုဆရာများနှင့်အတူ အာရုံညွှတ်၍ ဦးခိုက်ကန်တော့လိုက်ပါသည်။

ထိုထိုသော ဆရာများ၏ သင်ပြမှုကြောင့် စာအုပ်စင်များမှ ပညာရှင်ကြီးများ၏ စာပေများနှင့် ယဉ်ပါးခဲ့ရပါသည်။ လူချင်းမတွေ့ရသော်လည်း အမည်ဖြင့်သာ သိ၍ စာအုပ်များကို ဖတ်ရသောအခါ လှူကိုပါ သိဘိသကဲ့သို့ စိတ်ညွတ်မိသည်။ ခင်မင်မိသည်။

တစ်ခါက W.H. Davies ဝဘလူး-သိတ်-ဒေးဗီး ဖရေးသော Autobiography of a Super Tramp ခေါ် စာအုပ်ဖတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ဒေးဗီးသည် ဆောင်မြင်မှုနှင့် အလှမ်းတေးလှသော စာရေးဆရာ ယောက်ဖဘဝတွင် ဘားနစ်ရွှေက ကူညီစောင့်ပေးကြောင်း ပါရှိသည်။

ကျွန်မသည် ဒေးဗီး၏ စာအုပ်ကို ဖတ်ပြီး အားကျမိသည်။ အထူးသဖြင့် ဧရာသည် ကျွန်မအလွန်နှစ်သက်သော စာရေးဆရာ

ဖြစ်၍ လှပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်နှင့်ပင် စိတ်က မင်မင်နေမိသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ထဲခွဲလိုက်ပုံမှာ အိပ်မက်များပင် မက်ပါသည်။

အိပ်မက်ထဲတွင် မုတ်ဆိတ်စားဖားနှင့် စာရေးဆရာကြီး ဘားနပ် ရှာနှင့် တွေ့ပါသည်။ သူသည် အလွန်ကြီးမား ခမ်းနားလှသော သားရေခင်း မှန်အုပ်ထားသော စာရေးစားပွဲကြီးမှာ ခန့်ခန့်ကြီး ထိုင်နေပါသည်။ ကျွန်မက သူ့အနားမှာ အလွန် ရွက်ကြောက် ရှိသေခွာ ရပ်နေပါသည်။ ရှောက် ကျွန်မကို သနားကြင်နာသော မျက်နှာနှင့် ကြည့်ပြီးပြောပါသည်။

“ဘာမှ အားမငယ်နဲ့၊ ငါက မင်းတို့လို ရုန်းကန်နေရတဲ့ စာရေးဆရာလေးတွေကို ငါ အမြဲကူညီခဲ့တယ်။ ဟို မေးခိုး ကြည့် ပါလား၊ ငါ ကြည့်၍ မစလိုက်တာပဲ။ မင်းလဲ ကြိုးစားပေါ့...။”

ထိုအိပ်မက်မက်စဉ်က ဘားနပ်ရှာ အသက်ရှင်လျက် ရှိနေပါ သေးသည်။ သို့ဖြစ်၍ တစ်တစ်ပါးမှနေ၍ လာအိပ်မက်ပေးခြင်းလည်း မဟုတ်တန်ရာ။ သို့သော် ကျွန်မအဖို့ ထိုအိပ်မက်ကို ယခုတိုင် သတိရနေပါသည်။ စာရေးရင်း စိတ်ဖြူအားငယ်သောအခါ ပြန် အောက်မေ့ပြီး အားတက်မိပါသည်။

ကျွန်မအဖို့ စာအုပ်စင်များသည် ထိုထိုသော စာရေးဆရာကြီး များ၊ နတ်မင်းကြီးများ၏ ဖျော်စံရာ အာကာစွေလွှဲ နတ်နန်းကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မ၏ လုံ့လ ပီရိယာတည်းဟူသော ကောက်ညှင်း ငှက်ပျော၊ အုန်းသီးနှောသော ကန်တော့ပွဲနှင့် ပသလိုက်သောအခါ ထိုနတ်မင်းကြီးတွေက အလျှိုးအလျှိုးဆင်းကာ မစလိုက်သကဲ့သို့ ရှိ ပါသည်။

စာအုပ်စင်သည် ကျွန်မ၏အားကိုးရာအစစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
 စာအုပ်စင်၏ ကျေးဇူးကား ကြီးပါပေသည်။ ပညာလိုလားသော
 အမျိုးကောင်း သားသမီးများသည် စာအုပ်စင်ကို မိမိတို့၏ လုံ့လဖြင့်
 ပသပူဇော်ကာ အကျိုးခံစားနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဝင်မျိုးမျှစ်